

autor in

magazín OSA nejen pro autory

03/2018

APLIKACE GDPR V OSA | SMĚRNICE O AUTORSKÉM PRÁVU — ČLÁNEK 13
VÝSLEDKY 13. VÝROČNÍCH CEN OSA | JIŘÍ NAJVAR | SEBASTIAN NAVRÁTIL
KAREL VÁGNER: NERAD PROHRÁVÁM, ALE UMÍM TO | BOHEMIA JAZZFEST
LUBOŠ ANDRŠT — KYTARISTA V ROVNOVÁZE KONTRASTŮ | XINDL X
NAFOUKNUTÝ FENOMÉN EUROVIZE | VISACÍ ZÁMEK | DOBYLI SVĚT

MUSIC CITY

... PRO MUZIKANTY

Navštivte největší

prodejnu

HUDEBNÍCH

NÁSTROJŮ V ČR

Exkluzivní sleva 15 % pro členy svazu na výrobky značek AKG, Soundcraft, Lexicon, JBL, Tascam, Peavey a Sabian

3 patra hudebních nástrojů a zvukové techniky

Kvalifikovaný personál

Vyzkoušení nástrojů v odhlučněných zkušebnách

Slevu uplatníte v prodejně Music City po předložení tohoto inzerátu nebo na e-shopu music-city.cz zadáním kódu „15% AUTORIN“ do pole Poznámka ve 3. kroku nákupního košíku. Sleva bude započítána až po odeslání objednávky.

 www.music-city.cz

 e-shop@music-city.cz

 800 708 807

Ocelářská 937/39
Praha 9 - Vysočany 190 00

Úvodní slovo

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

dovolte mi, abych se v tento čas tradičně vrátil k valnému shromáždění členů OSA, které proběhlo 28. 5. 2018 v prostorách hotelu International Praha. Letošní VS bylo charakteristické tím, že probíhalo poprvé podle nových pravidel, ukotvených v již platné novelě autorského zákona.

Zde jsou hlavní změny. Zprávu dozorčí rady již plénum valného shromáždění neschvaluje. Zpráva zůstává nadále důležitým informačním zdrojem, avšak schválení podléhá jen Výroční zpráva spolku OSA, kde jsou kumulovány všechny potřebné informace o činnosti a hospodaření spolku za uplynulé období. V tomto roce již měli členové OSA možnost před zahájením členské schůze hlasovat ze vzdáleného místa elektronicky, po přihlášení na svůj účet v systému Infosa. V souvislosti s tím však nebylo možné na právě probíhajícím VS podávat pozměňovací návrhy projednávaných bodů. Člen měl právo zmocnit jinou osobu, aby se jeho jménem účastnila valného shromáždění a hlasovala na něm. Podmínkou bylo, aby byl zmocněnec vybaven plnou mocí s úředně ověřeným podpisem.

Také jsme poprvé hlasovali pomocí technického zařízení, tedy že jsme nezvedali ruce, ale mačkali tlačítka. Zavedení této změny, která má zrychlit průběh hlasování, ovšem neproběhlo

zcela bezbolestně. Při zkoušce funkcionality zařízení čísla neseseděla. Po odstranění technických potíží ale už vše běželo jako na drátku. Bodů k hlasování letos nebylo mnoho. K hlasům přítomných se připočítávaly hlasy 16 členů, kteří hlasovali elektronicky ze vzdáleného místa. Dlužno podotknout, že on-line hlasy ani jednou nezvrátily výsledek hlasování hlasujících v sále. Elektronické hlasy byly v počtech pro a proti přibližně stejně rozvrstveny jako hlasy přítomných.

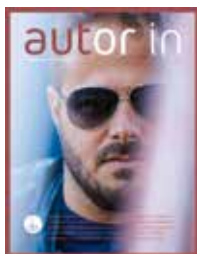
Ve výroční zprávě OSA, dostupné na našich webových stránkách, se můžete dočíst, že OSA v roce 2017 pokračoval v ekonomickém růstu a zvedl latku celkového inkasa o 3,77 %. Výsledky minulého roku tak potvrdily, že překonání psychologické hranice jedné miliardy v roce 2016 nebylo způsobeno náhodným výkyvem, ale bylo výsledkem cílevědomé práce.

Od začátku roku došlo ještě k dvěma zásadním změnám, o kterých bych se rád stručně zmínil. V oblasti rozúčtování doznalo změny veřejné provozování živé hudby. Podle nového rozúčtovacího řádu jsou již rozúčtována všechna veřejná vystoupení, jejichž autorská odměna byla inkasována po 1. 1. 2018. Základem je přímé rozúčtování (výše inkasa za jednotlivou akci). U všech koncertních produkcí je autorská odměna navýšena o podíl z neadresných zdrojů. Podpora nekomerčních děl je poskytnuta prostřednictvím kulturního, sociálního a vzdělávacího fondu. Dílům zařazeným do kategorií jsou přiděleny koeficienty, kterými se násobí užitá délka skladby. Délka skladby se uplatňuje ve všech kategoriích. Nový systém zaručuje minimální odměnu ve výši skutečného inkasa po odečtení režie. Pro podporu nekomerčních děl se nepoužívají honoráře jiných autorů, jednotlivé produkce se vzájemně neovlivňují. Připisování skladeb na playlist je kontraproduktivní. Shrnutí, každý dostane nejméně to, co si skutečně „vydělal“, a princip solidarity s nekomerční hudbou zůstává zachován v původním rozsahu. Věříme, že uvedené změny jsou v zájmu nositelů autorských práv, ale i v zájmu prohloubení soudržnosti naší komunity.

Druhá změna nastala 1. 1. 2018, kdy se OSA stal jediným inkasním místem pro všechny kolektivní správce působící v hudební oblasti. OSA vybírá zároveň pro Intergram, Dili, OOA-S i OAZA. Po dlouhých letech opatrného našlapování přišel zásadní zvrat, kterým byla vzájemná dohoda OSA s organizací Intergram. Naplnila se tak představa uživatelů i zákonodárce o jednom kontaktním a inkasním místě. Máme za to, že takový postup je zároveň v zájmu kolektivní správy. Souhrnně dojde ke snížení celkových nákladů na výběr autorských odměn. Sloučení uživatelských databází všech kolektivních správců do jedné přispěje k lepšímu využití potenciálu domácího trhu. Nemůžeme ani přehlédnout skutečnost, že tímto krokem snižujeme zásobu střeliva, kterým proti kolektivní správě disponuje uživatelská veřejnost, jež po tomto kroku dlouho volala.

Mnoho zdraví a krásné babí léto
přeje všem váš
Luboš Andršt

Magazín OSA
Číslo 03/2018
Obálka: Xindl X
Fotografie: Tomáš Nosil (Instinkt)

Magazín Autor in vydává OSA — Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z. s., Čs. armády 20, 160 56 Praha 6, oddělení PR a komunikace, telefon: 220 315 121, e-mail: komunikace@osa.cz
Registrace MK ČR E 19237 / Vychází 4x ročně, náklad 8 630 výtisků, místo vydání Praha
Redakce si vyhrazuje právo upravovat a krátit příspěvky. Děkujeme za pochopení / Toto číslo vyšlo dne 28. 9. 2018.
Redakce: Šárka Chomoutová / Redakční rada: Zdeněk Nedvěd, Michal Prokop, Jan Fischer, Jan Krůta
Koncept, design a sazba: Jiří Troskov / Korektury: Petra Helikarová

obsah

3	úvodník	
	Úvodní slovo	3
4	obsah	5

6	zprávy z OSA	
	Aplikace GDPR v OSA	6
	Směrnice o autorském právu na jednotném digitálním trhu aneb článek 13	8
	Fámy a fakta	11

12	články a rozhovory	
	Výroční ceny OSA — Triumf Richarda Krajča a pocta Wabimu Daňkovi	12
	Výroční ceny OSA — Možná jsme jen parta blbců, kteří měli štěstí	12
	Výroční ceny OSA — Jiří Najvar	24
	Výroční ceny OSA — Sebastian	26
	Karel Vágner: Nerad prohrávám, ale umím to	28
	Kytarista v rovnováze kontrastů	34
	Bohemia JazzFest 2018	37
	Xindl X — Nevím, jak člověka v hlavě napadne kus melodie	38
	Nafouknutý fenomén jménem Eurovize	46
	Visací zámek	48
	Dobyli svět — Bohuslav Martinů	52

49	šuplíky textařů	54
50	nástěnka	55
52	kulturní přehled	
	Nově vydaná CD	57
	Filmové premiéry	59
	Nově vydané knihy	60

57	vzpomínáme	61
58	závěrník	
	Cena za práva autorů hudby	62

Aplikace GDPR v OSA

V posledních měsících jsme byli svědky stupňujícího se šílenství okolo GDPR. Tato mediální masáž, vrcholící v druhé polovině května, jejímž vedlejším produktem byl pro většinu z nás e-mail naprosto zahlcený žádostmi obchodních partnerů o udělení souhlasu se zpracováním osobních údajů a nabídkami expertů...

... s návody na přizpůsobení podnikání novým požadavkům dle GDPR, jak se zdá, skončila. Nicméně proces přizpůsobení se požadavkům této evropské normy zahájený v OSA již v minulém roce nadále pokračuje.

Pro ty z vás, kdo se zatím blíže neoznámili s touto problematikou a rádi by se alespoň trochu zorientovali v některých pojmech, je určen tento příspěvek.

GDPR (General Data Protection Regulation) neboli Obecné nařízení o ochraně osobních údajů je evropským nařízením č. 2016/679 přijatým dne 26. 4. 2016 Evropským parlamentem a Radou EU. S účinností od 25. 5. 2018 je tedy přímo účinným právním předpisem ve všech členských státech EU.

Hlavním úkolem tohoto nařízení je zajistit fyzickým osobám – evropským občanům větší míru kontroly nad jejich osobními údaji, harmonizovat a modernizovat předpisy o ochraně osobních údajů v 28 členských státech EU a EHP.

Jak se GDPR dotýká činnosti OSA?

Jelikož při výkonu kolektivní správy dochází ke zpracování osobních údajů, vztahuje se GDPR také na činnost OSA. Stejně jako ostatní ochranné organizace sdružené v CISAC i OSA se musel přizpůsobit a dále se přizpůsobuje novému nařízení.

Za tímto účelem CISAC připravil pro své členy průvodce **CISAC Guide to the General Data Protection Regulation**, v němž jsou pro potřeby kolektivních správců uvedena doporučení pro harmonizaci jejich činnosti s GDPR.

Důležité informace týkající se ochrany osobních údajů naleznete na www.osa.cz v sekci Ochrana osobních údajů. Pro účely zasílání žádostí a dotazů OSA zřídil novou kontaktní adresu gdpr@osa.cz.

Pro rychlejší orientaci uvádím některé pojmy dle GDPR aplikované v činnosti OSA.

Osobními údaji jsou veškeré informace o identifikované či identifikovatelné fyzické osobě (občanovi), zejména: jméno a příjmení, pseudonym autora, titul, datum narození, IČ, DIČ, daňové údaje, adresa trvalého pobytu či doručovací, bankovní údaje, telefonní

a e-mailové spojení, číslo občanského průkazu a dále též údaje o plnění smlouvy mezi OSA a autorem, tedy konkrétně údaje o dílech autora, IPI číslo, ISWC kód, údaje o výkonu kolektivní správy k dílům, o poskytnutých licencích, o sjednaných a vybraných autorských odměnách, o případech neoprávněných užití děl a vzniklém bezdůvodném obohacení, o finančních plněních, dále jsou to též údaje o členství nebo přístupové údaje do INFOSA.

Správce údajů je osoba nebo subjekt, který sám nebo společně s jinými určuje účely a prostředky zpracování osobních údajů, provádí zpracování a odpovídá za něj. Takovým správcem je i OSA. Při výkonu kolektivní správy spolupracuje OSA také s jinými správci, kterými jsou sesterské ochranné organizace vykonávající kolektivní správu ať na území ČR, nebo v zahraničí. Mezi spolupracující správce patří také hudební nakladatelé nebo spolupracující advokátní kanceláře.

Zpracováním osobních údajů může správce pověřit nebo zmocnit zpracovatele.

Zpracování je jakákoli operace nebo soubor operací, které správce nebo zpracovatel systematicky provádějí s osobními údaji, ať už automatizovaně, nebo jinými prostředky.

V činnosti OSA je to například shromažďování osobních údajů fyzických

osob – nositelů práv, uživatelů, obchodních partnerů, zaměstnanců, dále jejich ukládání, zpřístupňování, úprava, vyhledávání, předávání, uchovávání, nahlížení nebo výmaz.

Zpracovatelem je podle evropského nařízení osoba, která zpracovává osobní údaje pro správce dle jeho pokynů. S takovou osobou pak OSA uzavírá smlouvu o zpracování. Takovými zpracovateli jsou pro OSA někteří obchodní partneři nebo firmy zajišťující pro OSA dílčí činnosti, jako např. rozesílání poštovních zásilek nebo vývoj informačních systémů OSA (INFOSA, ORACLE atd.).

V rámci harmonizace své činnosti s GDPR OSA dosud provedl mnoho kroků.

Provedl analýzu činností a zmapování zpracování osobních údajů, informoval subjekty údajů (občany) o ochraně osobních údajů a jejich oprávněních, vytvořil a revidoval vnitřní předpisy OSA, zrevidoval používání kamerového systému (v průjezdu a na dvoře sídla), uzavřel smlouvy se zpracovateli, revidoval přístupy zaměstnanců k osobním údajům v rámci jejich činnosti, revidoval smlouvy s nositeli práv, uživateli i zaměstnanci, provedl opatření k zajištění bezpečného zasílání dokumentů obsahujících osobní údaje obchodním partnerům, zavedl nové metody, jako je ukládání na SFTP server nebo šifrování, případně zaheslování e-mailové komunikace s některými subjekty. Dále provedl fyzická opatření k zajištění bezpečnosti papírových dokumentů obsahujících osobní údaje. Nejen spisy nositelů práv a zaměstnanců prošly přísnou kontrolou co do jejich obsahu, některé údaje byly v souladu se zásadou minimalizace ze spisů vyřazeny a skartovány.

Také ohlášky autorů budou po dlouhých letech přesunuty do bezpečnějšího, nově vybudovaného archivu.

Jako jednoznačně nejbezpečnější komunikační kanál pro sdílení dokumentů obsahujících osobní údaje mezi OSA a nositeli práv byl vyhodnocen informační systém

OSA - INFOSA. K dosud již hojně využívaným funkcím, jako je podávání elektronických ohlášek děl, zasílání vyúčtovacích podkladů – výplatních honorářových listů a vyúčtovacích lístků – nebo podávání reklamací a oznámení užití děl, **nově** přibyla možnost nahlásit změny evidovaných osobních údajů, jako je adresa nebo bankovní účet. Mimo jiné mají autoři možnost zasílat elektronicky playlisty k registraci pro účely rozúčtování příjmů s platností vždy na dobu jednoho roku. Vedle dalších funkcí chystá OSA zprovoznění **obousměrného komunikačního kanálu v systému INFOSA** pro zasílání zpráv s možností

připojení elektronické přílohy, neboť v současnosti funguje jen od autora směrem k OSA (v sekci Náměty/připomínky), nikoli však opačně. Díky této úpravě tedy bude možné nadále zasílat materiály obsahující osobní údaje prostřednictvím zabezpečeného systému INFOSA.

Problematika aplikace GDPR v praxi OSA je poměrně složitá, ostatně stejně jako samotný výkon kolektivní správy. Nicméně věřme tomu, že nová právní úprava a procesy v OSA této úpravě přizpůsobené přispějí především ke zkvalitnění a bezpečnosti poskytovaných služeb. ☒

Směrnice o autorském právu na jednotném digitálním trhu aneb článek 13

Evropská unie zahájila v květnu 2015 strategii, jejímž cílem je vytvoření jednotného digitálního trhu, tedy odstranění různých překážek komunikace, sdělování obsahu či čerpání služeb v EU. V rámci této strategie vytvořila Evropská komise více než 30 legislativních návrhů a různých iniciativ.

Jedním z nich je klíčový návrh směrnice o autorském právu na jednotném digitálním trhu (COM/2016/0593 final), který byl publikován v září 2016 a jehož cílem je především přizpůsobení autorského práva podmínkám rychle se rozvíjejícího digitálního prostředí. Tento návrh byl v červnu 2018 doporučen ke schválení Evropskému parlamentu, který by ho tím postoupil do tzv. dialogu – neformálního dohodovacího jednání mezi vládou země předsedající Evropské radě, Evropským parlamentem a úředníky Evropské komise –, na němž se finalizuje znění legislativního návrhu. Evropský parlament nicméně 5. července většinou hlasů rozhodl o tom, že návrh směrnice bude znovu „otevřen“ a projednán na jeho plenárním zasedání.

Jedním z klíčových a současně kontroverzních ustanovení návrhu je článek 13, který se zabývá užitím chráněných autorských děl na internetových platformách, jež umožňují svým uživatelům nahrávat obsah na internet. Jde o platformy typu YouTube, Facebook či SoundCloud. Článek 13 má za cíl stanovit, aby tyto platformy spolupracovaly s nositeli práv na užití technických opatření, jež umožní rozpoznávat nahrávaný obsah a zajistit tak dodržování autorských práv a spravedlivou odměnu pro nositele práv. Velké globální platformy proti

znění článku 13 brojí s poukazem na to, že způsobí cenzuru internetu, omezí svobodu slova, stane se překážkou vzdělávání na internetu a navíc on-line platformám přinese neúměrné náklady. Anders Lassen, prezident evropského sdružení kolektivních správců GESAC, znění návrhu okomentoval tím, že nejde o omezování svobody projevu či cenzuru, ale pouze o to, aby se autorské právo přizpůsobilo 21. století a tvůrci děl byli spravedlivě odměněni. Nositelé práv proto věří, že i přes manipulativní kampaň technologických gigantů bude směrnice nakonec schválena. Článek 13 vyvolal velikou diskuzi a přinesl množství otázek. Odpovědi na některé z nich naleznete níže.

1. V čem spočívá „hodnotový přesun“ – „Transfer of Value / Value gap“?

On-line platformy s obsahem nahrávaným uživateli, jako např. YouTube, SoundCloud, Dailymotion atd., jsou v současnosti hlavním zdrojem přístupu k autorským dílům na internetu. Většina z nich však autorům nevyplácí žádnou, popř. vyplácí jen velmi nízkou autorskou odměnu za užití jejich děl. „Transfer of Value“ tak vážně ohrožuje životaschopnost kulturních a tvůrčích průmyslů a narušuje situaci na trhu.

Současná neurčitá a vágní legislativa umožňuje těmto technologickým gigantům růst na úkor evropských tvůrců a celého tvůrčího sektoru.

Tvůrci chtějí umožnit co nejširší dostupnost svých děl a přitom být spravedlivě odměněni. K tomu je třeba jasné a určité právní úpravy. Petice, která tlačí EU k nápravě tohoto problému, již byla podepsána více než 30 tisíci tvůrci. Navazuje na petici z roku 2016, kterou podepsali např. Pedro Almodóvar, Jean-Michel Jarre, Daniel Buren, Agnieszka Holland, Ennio Morricone, David Guetta, Ewa Farna, Emil Viklický, Pepa Bolan, Gábina Osvaldová, František Táborský, Jiří Schmitzer, Janek Ledecký, Ondřej Pivec, Michal Ambrož a další.

2. O čem článek 13 opravdu je?

V souhrnu jde především o jasné určení toho, že jisté platformy s obsahem nahrávaným uživateli (dále jen „platformy“) by měly dodržovat pravidla autorského práva a spravedlivě odměňovat autory. Dnes se tyto platformy chovají jako černí pasažéři.

Znění článku 13 stanovuje dva základní prvky, které jsou stejně důležité a nepostradatelné: 1) Tyto platformy provádějí autorskoprávně relevantní činnost, zejména „sdělování díla veřejnosti“ chráněné stávající evropskou úpravou

autorského práva, a 2) hrají aktivní roli tím, že organizují, optimalizují, propagují apod. daný obsah, a tudíž nemohou požívat výhod režimu tzv. bezpečných přístavů dle směrnice o elektronickém obchodu (čl. 14 této směrnice), který by měl příslušet službám, které jsou pouhými technickými zprostředkovateli. V důsledku by pak tyto platformy měly získávat příslušné licence od tvůrců a měly by s tvůrci spolupracovat na užití technologických opatření za účelem řádného plnění udělených licencí nebo zajistit, že neautorizovaný obsah nebude prostřednictvím jejich služby přístupný.

3. Znamenalo by to zavést systém filtrování obsahu a změnit tak internet, jak ho známe?

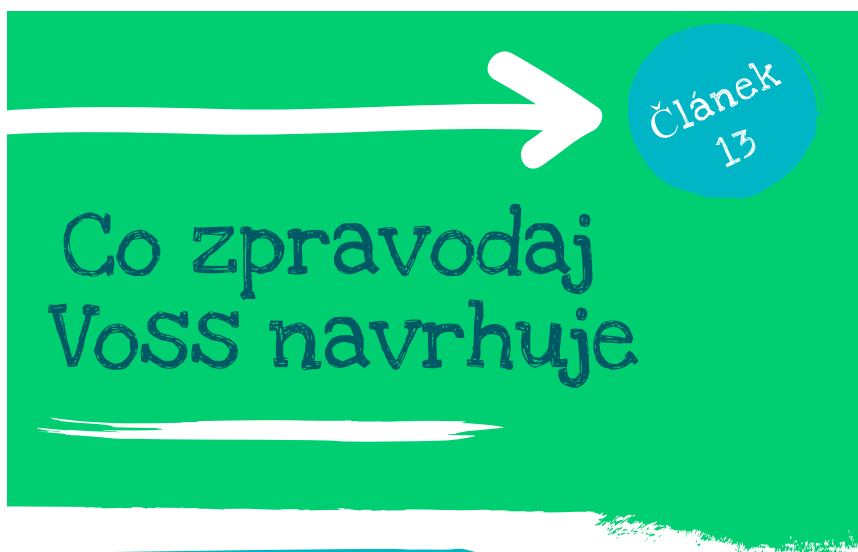
Předně je důležité podotknout, že článek 13 se zaměřuje pouze na určité služby – platformy s obsahem nahraným uživateli, které hrají aktivní roli v optimalizování či propagování chráněného obsahu. Vyjasněním režimu, který se uplatní na jejich autorskoprávně relevantní činnost, se jistě nezmění celý internet!

V každém případě článek 13 nestanovuje obecný režim filtrování obsahu, ale jen říká, že je třeba spolupráce s nositeli práv na použití technologických opatření pro užití jejich děl. Tato opatření jsou již nyní dostupná a platformami užívaná, avšak jen pro jejich vlastní obchodní cíle bez ohledu na data relevantní pro správu práv.

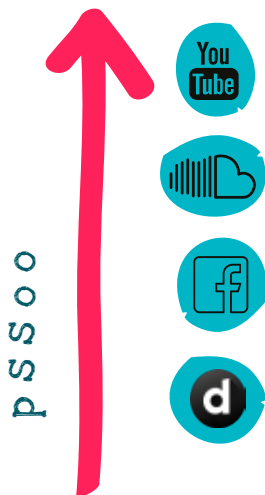
Klíčovým slovem zde tak je spolupráce, neboť je nezbytné, aby platformy do svých technologických opatření vzaly v potaz relevantní informace pro spolehlivou správu práv a přesnou distribuci odměn nositelům práv.

4. Zabezpečuje článek 13 svobodu projevu a další základní práva?

Ano! GESAC reprezentuje více než milion autorů a tvůrců ze všech tvůrčích sektorů, autory hudby, děl audiovizuálních, vizuálních atd. Pokud by zde bylo i sebemenší riziko, že toto ustanovení povede k ohrožení

Jakých služeb se to týká?

Poskytovatelů služeb sdílení obsahu online (PSSOO).

- mezi jejichž hlavní činnosti patří ukládání a zpřístupňování tvůrčích děl, jež jsou nahrávána uživateli těchto služeb
- které tato díla optimalizují, kategorizují, selektují, propagují, atd.

V praxi: YouTube, SoundCloud, Dailymotion, Facebook, atd.

*Poznámka: některé služby jsou za daných podmínek vyloučeny, např. online encyklopedie, výzkumná úložiště, cloudové služby pro individuální užití, „open-source“ softwarové platformy či online tržiště

svobody slova, kterou tito tvůrci považují za součást své DNA, buďte ujištěni, že by takové ustanovení nikdy nepodporovali! Tvůrci jsou ve skutečnosti v přední linii boje proti pokusům o potlačení základních práv a svobod, a to jak historicky, tak v současnosti. Napsali o tom knihy, zpívali písně či točili filmy. Aby to však mohli dělat nezávisle, potřebují,

aby jejich práva byla respektována a aby si mohli vydělat na své živobytí. Článek 13 zajistí, že tvůrci budou odměněni za enormní užití svých děl jistými velkými platformami, které se staly hlavním zdrojem přístupu ke kulturnímu obsahu.

Právní služby Evropské komise a rady nezávisle na sobě potvrdily soulad ustanovení s Listinou

Co návrh zpravodaje říká a co to znamená, ve 4 klíčových bodech?

1 PSSOO musejí získat vhodnou a spravedlivou licenci

Oproti dnešku bude odměna pro tvůrce spravedlivá!

2 Licence pro PSSOO bude zahrnovat i činnost spotřebitelů

Oproti dnešku budou mít spotřebitelé právní jistotu ohledně nahrávaného obsahu!

3 PSSOO by měli spolupracovat s nositeli práv na užití technických opatření

Účinnější a transparentnější verze toho, co už dnes právo umožňuje, ale co není platformami dostatečně využíváno, přitom bude zajištěna plná ochrana osobních údajů a základních práv

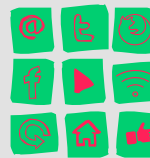
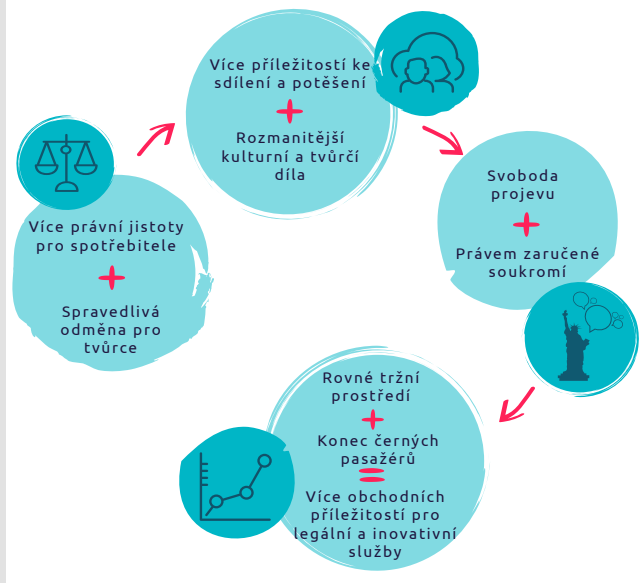
4 Spotřebitelům musí být dostupné účinné a rychlé prostředky nápravy a mechanismy stížností v případě sporu

Ve vztahu k platformám nejsou pro spotřebitele takové mechanismy v současnosti zaručeny

Co to znamená pro Internet tak, jak ho známe?

Pro více informací ohledně soukromí, svobody projevu, dopadu na digitální trh a aspektů vztahujících se k elektronickému obchodu: authorsocieties.eu

základních práv. Poslední kompromis zpravodaje je ve stejném duchu. Článek 13 navíc konkrétně stanovuje, že pokud bude jakýkoliv obsah nesprávně odstraněn z dané platformy, budou mít spotřebitelé přístup k účinným a rychlým nápravným prostředkům, které spotřebitelům vůči těmto službám aktuálně dostupné nejsou.

5. Budou moci uživatelé stále nahrávat/používat „memes“, smíchávat obsah („mash-ups“) apod.?

Ano! Článek 13 pouze vytváří povinnosti na úrovni poskytovatelů služeb,

nikoliv spotřebitelů. Lidé budou mít stále přístup k obsahu a budou moci svůj obsah volně nahrávat na YouTube, Facebook a další platformy.

Je třeba poznamenat, že ve většině případů „memes“ a „mash-ups“ jsou a budou pokryty stávajícími výjimkami z autorského práva (tedy např. parodie, kritika, citace atd.). Z definice je tak možné je vytvářet a sdílet, pokud pod tyto výjimky spadají.

Navíc je třeba zdůraznit, že návrh rovněž říká, že když platforma dostane licenci, bude tato zahrnovat též jakoukoliv odpovědnost soukromých osob, tj. uživatelů, kteří obsah nahrávají pro nekomerční účely. Spotřebitelům se tím dodává nová právní jistota, která aktuálně při jejich autorskoprávně

relevantních činnostech při užití těchto platform neexistuje.

6. Proč bychom měli věřit vám, a ne kampaním, které vedou Julia Reda, Create.Refresh a další?

Zavádějící a poměrně agresivní kampaně týkající se tohoto problému jsou vedeny organizacemi, které mají konexe v internetových gigantech a technologických společnostech, což z našeho pohledu zpochybňuje jejich důvěryhodnost. ☒

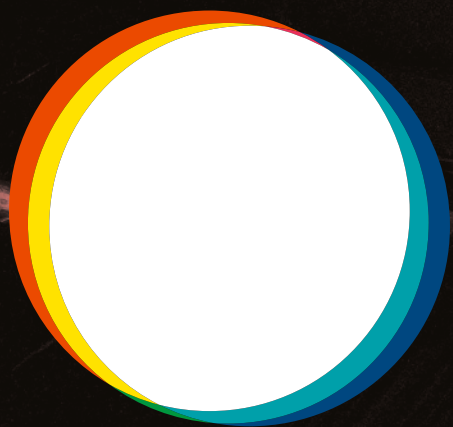
Více informací naleznete na www.authorsocieties.eu

fámy A fakta

OSA
zastupuje
jen české
autory

OSA
zastupuje
3 500 000
autorů z celého
světa, z toho
9 429 jich je
domácích

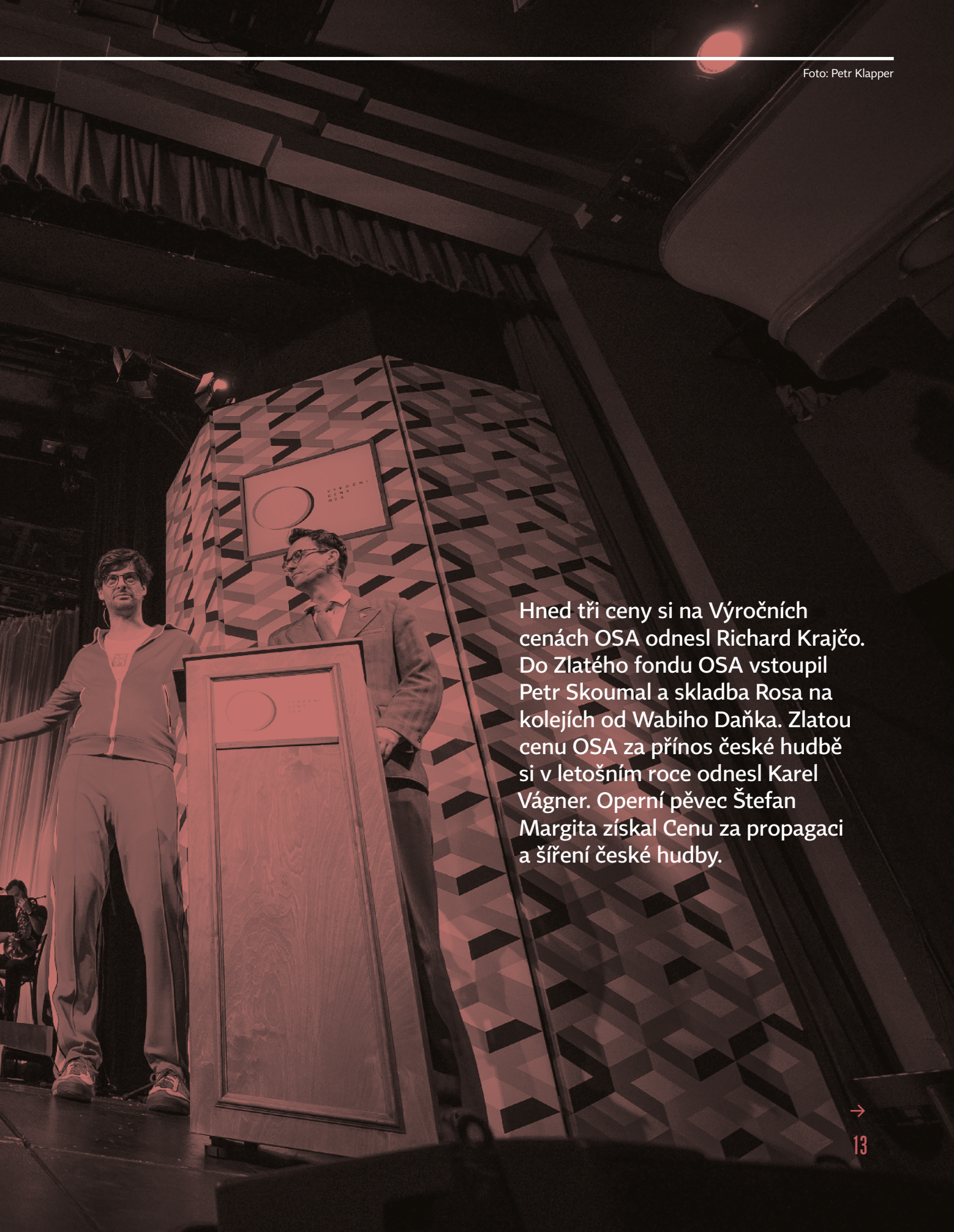

V Ý R O Č N Í
C E N Y
O S A

Triumf Richarda Krajčča a pocta Wabimu Daňkovi

PŘIPRAVILY: ŠÁRKA CHOMOUTOVÁ, KATEŘINA RŮŽIČKOVÁ

Hned tři ceny si na Výročních cenách OSA odnesl Richard Krajčo. Do Zlatého fondu OSA vstoupil Petr Skoumal a skladba Rosa na kolejích od Wabiho Daňka. Zlatou cenu OSA za přínos české hudbě si v letošním roce odnesl Karel Vágner. Operní pěvec Štefan Margita získal Cenu za propagaci a šíření české hudby.

Foto: Petr Klapper

Foto: Petr Klapper

Slavnostní předávání **Výročních cen OSA** proběhlo ve čtvrtek 14. června v Divadle ABC. **Ochranný svaz autorský** tak ocenil již potřinácté hudební skladatele, textaře a nakladatele, kteří v poslechovosti vynikají nad svými kolegy. „Zakládáme si na tom, že Výroční ceny OSA jsou jako jediné v České republice udělovány na základě zasílaných statistik. Věrně tak odrážejí to, jakou hudbu si kupujeme, posloucháme v rádiu nebo na jaké koncerty chodíme nejvíce,“ říká předseda představenstva OSA Roman Strejček.

Jediné kategorie, které nejsou uděleny na základě dat, ale rozhodnutí dozorčí rady OSA, jsou **Zlatá cena OSA** za přínos české hudbě a **Zlatý fond OSA** za dlouhodobě nejhranější skladby nebo autory. Ceny neopomíjí ani mladou generaci do 30 let v oblasti vážné i populární hudby. **Nejúspěšnějšími mladými autory** se stali **Sebastian Navrátil** za oblast populární hudby a **Jiří Najvar** za hudbu vážnou.

Foto: Petr Klapper

Autoři do 30 let obdrželi od OSA také šek v hodnotě 50 000 Kč.

Výroční ceny OSA spojují umělce napříč hudebními žánry a jsou udělovány v 15 kategoriích. **Richard Krajčo** byl oceněn jako **Nejúspěšnější skladatel populární hudby**, **Nejúspěšnější textař** a jako frontman skupiny **Kryštof**, která získala ocenění **Nejúspěšnější koncert roku**. **Nejúspěšnějším skladatelem vážné hudby** se stal **Jan Zástěra**, který získal i cenu **Vážná skladba roku**, kterou byla v roce 2017 **Korunovace českých králů**. **Populární skladbou roku** se stala, stejně jako v loňském roce, **Pohoda**, jejímiž autory jsou **Tomáš Krulich** (hudba) a **Milan Špalek** (text). **Nejúspěšnějšími autory v zahraničí** se stali skladatelka **Sylvie Bodorová** v oblasti vážné hudby a **Zdeněk Gurský** v oblasti populární hudby. Jako **Nejúspěšnější nakladatel** loňského roku byl oceněn **Universal Music Publishing**.

Autoři a nakladatelé si letos odnesli zbrusu novou cenu, o jejíž podobu

„Zakládáme si na tom, že Výroční ceny OSA jsou jako jediné v České republice udělovány na základě zasílaných statistik...“

se postaral renesanční umělec **Milan Cais**. **Výroční ceny OSA mají také novou znělku, kterou složili Jan Steinsdörfer (Chinaski) a Tomáš Lacina (Ewa Farna)**. **Nově bylo vytvořeno také logo**.

Dramaturgie večera a moderování se ujala, stejně jako v loňském roce, dvojice herců z divadla **Vosto5 – Ondřej Cihlář a Petr Prokop**. V doprovodu **Epoque Orchestra** vystoupili **Zofie Dařbujánová (Mydy Rabycad)**, **Iva Marešová (Precedens)**, **Mirai Navrátil (Mirai)**, **Jindra Polák (Jelen)** a **Milan Cais (Tata Bojs)**.

Letošní ročník se konal pod záštitou Ministerstva kultury ČR. Hlavním mediálním partnerem večera byla hudební televize **Óčko**, která z předávání cen odvysílá záznam. K dalším mediálním partnerům patří **Expres FM** a **Classic Praha**.

Více informací naleznete na www.cenyosa.cz

V Ý R O Č N Í
C E N Y
O S A

Výsledky

13. Výročních cen OSA

Foto: Petr Klapper

Zlatá cena OSA

Karel Vágner

(22. 3. 1942)

Skladatel, hudební producent, zpěvák, kontrabasista, baskytarista.

S hudbou začal na vojně, kdy začal hrát na kontrabas. V mládí se věnoval spíše sportu, atletice a fotbalu. Hrál v několika skupinách – Greenhorns, Hroši Jana Spáleného, Orchester Karla Duby. Založil vydavatelskou firmu Multisonic a nahrávací studio. Je znám především jako úspěšný kapelník, spolupracoval s Hanou Zagorovou, Evou Pilarovou, dvojicí Petr Kotvald a Stanislav Hložek nebo Lubomírem Brabcem. Proslul duetem s Hanou Zagorovou *Hej, mistře basů*. Znamé jsou také jeho písničky *Holky z naší školky* nebo *Duhová víla*. Píše i filmovou hudbu, např. k filmu *Slunce, seno...*, *Bota jménem Melichar*, *Babovřesky*. Je autorem úvodní znělky k seriálu *Tom a Jerry*.

Zastupován OSA od 1979, členem od 1992. V databázi má registrováno 987 skladeb.

Foto: archiv

Zlatý fond OSA – autor

Petr Skoumal

(7. 3. 1938 – 28. 9. 2014)

Skladatel, textař, zpěvák, klávesista. Tvořil pro děti i dospělé. Je autorem scénické hudby k divadelním a televizním inscenacím a desítkám filmů, jako např. *Jára Cimrman ležící, spící* nebo *Rozpuštěný a vypuštěný*. Věnoval se také oceňované tvorbě písniček pro děti, hudbě k večerníčkům – *Maxipes Fík*, *Bob a Bobek*, ... *A je to!* a další – i vlastní sólové dráze. Od konce šedesátých let vystupoval s písničkářem Janem Vodňanským. Psal hudbu mnohým hudebníkům, několik let působil jako člen kapely ETC. Dlouhodobě spolupracoval s Michalem Prokopem, pro kterého mimo jiné napsal s Pavlem Šrutem známou píseň *Kolej Yesterday*. V roce 2013 získal cenu v kategorii Nejúspěšnější autor v zahraničí a čestné ocenění u příležitosti 95. výročí OSA.

Zastupován OSA od 1965, členem od 1992. V databázi OSA má registrováno 821 skladeb.

Zlatý fond OSA

skladba *Rosa na kolejích*

Wabi Daněk (hudba, text)

Rosa na kolejích

Píseň folkového písničkáře, již Wabi Daněk napsal během necelé hodiny, vznikla v roce 1974 a dala jméno jeho pozdějšímu debutovému albu. Text popisuje pocity trampa, který se opako-

archiv Wabi Daněk, foto: Jiří Turek

vaně vrací k železničnímu nádraží, aby od něj vandroval a poznával svět. Přibližuje putování po cestách i po kolejích, na kterých tramp stírá bosýma nohama ranní rosu. Skladba se stala tak populární, že při ní trampové vzdávali hold v pozoru. Médii je často označována za neoficiální trampskou hymnu.

Wabi Daněk

(30. 1. 1947 – 16. 11. 2017)

Známy folkový písničkář, hudební skladatel, zpěvák a kytarista. Vystupoval se skupinou Plížíák, Vojtou Kidákem Tomáškem, Milošem Dvořáčkem, kapelou Ďáblovo stádo. Spolupracoval s hudebníky jako Miki Ryvola, Kapitán Kid nebo s kapelou Pacifik. K jeho

nejznámějším skladbám patří kromě *Rosa na kolejích* např. *Píseň, co mě učil listopad*, *Hudsonské šify*, *Montgomery*, *Outsider Waltz*. Vydal několik studiových alb i LP. Získal mnoho trampských ocenění.

Zastupován OSA od 1983, členem od 1992. V databázi OSA má registrováno 54 skladeb.

Populární skladba roku

Pohoda

Tomáš Krulich (hudba),
Milan Špalek (text)

Foto: archiv

Tomáš Krulich

(19. 4. 1966)

Skladatel, kytarista kapely Kabát. Autor hitů kapely *V pekle sudy válej*, *Bum bum tequilla*, *Bára*, *Šaman*, *Pohoda* a dalších. Autorskou dvojici tvoří především s kolegou z kapely Milanem Špalkem, který skladby opatřuje texty. Jeho skladby vyšly také na desce

Uruguay Cavallery, která byla jeho projektem mimo domovskou kapelu. Dříve působil také ve skupině Motorband s Kamilem Střihavkou. Jako autor získal ocenění v rámci Výročních cen OSA za rok 2012 a 2013 v kategorii Nejúspěšnější skladatel populární hudby, za rok 2015 a 2016 v kategorii Populární skladba roku.

Zastupován OSA od 1993, členem od 1999. V databázi má registrováno 71 skladeb.

Milan Špalek

(10. 12. 1966)

Textař, příležitostný skladatel, zpěvák, baskytarista v kapele Kabát. Je hlavním textařem kapely Kabát, ke skladbám *Colorado* a *Dávám ti jen jeden den* pak složil i hudbu. Je také autorem textů, které se objevily v repertoáru kapely

Foto: archiv

Olympic (*Tak to mi pěkně začíná*, *7 statečných*, *To já si jen tak*) nebo na desce projektu *Uruguay*. Jako autor získal již několik ocenění v rámci Výročních cen OSA: za rok 2008 – Nejhranější populární skladba roku (*Kdoví jestli*); za rok 2010, 2011, 2012, 2013 – Nejúspěšnější textař, za rok 2015 a 2016 v kategorii Populární skladba roku.

Zastupován OSA od 1993, členem od 1999. V databázi má registrováno 174 skladeb.

Foto: Petr Klapper

Vážná skladba roku / Nejúspěšnější skladatel vážné hudby

Korunovace českých králů

Jan Zástěra

(27. 5. 1984)

Skladatel, dirigent. Je autorem řady duchovních skladeb, mezi nimiž najdeme rozsáhlé mešní celky i oratoria. Zkomponoval také několik oper a dvě symfonie. Většina jeho tvorby má svými náměty úzkou vazbu k podhůří Krušných hor, čímž se stává pokračovatelem tamních skladatelských tradic. Jimi se zabývá i jako badatel, zejména historickou hudbou oseckých cisterciáků a hudebním odkazem Jakoba Trautzla. Toto dědictví rozvíjí s teplickým souborem Collegium hortense, vlastní skladby uvádí i ve svém hlavním působišti jako dirigent Hudby Hradní stráže a Policie ČR.

Zastupován OSA od 2013. V databázi OSA má registrováno 109 skladeb.

Foto: Petr Klapper

Nejúspěšnější skladatel populární hudby / Nejúspěšnější textař

Richard Krajčo

(1. 6. 1977)

Skladatel, textař, frontman skupiny Kryštof, divadelní a filmový herec. Je autorem či spoluautorem skladeb kapely Kryštof *Atentát*, *Inzerát*, *Lolita*, *Obchodník s deštěm* a dalších. Jeho skladby také doprovodily jako stejnojmenné titulní písně filmy *Bobule* (spolu s Evženem Hofmannem a Tomášem Rorečkem) a *Křídla Vánoce* (spolu s Daliborem Cídlinským, Petrem Harazinem a Štěpánem Petřem). Jako zpěvák i v rámci kapely Kryštof získal ocenění jak od diváků v anketě Český slavík, tak od Akademie populární hudby. Jako autor získal zatím nejvíce ocenění v různých kategoriích v rámci Výročních cen OSA: Nejúspěšnější skladatel populární hudby – 2005, 2006, 2008, 2009, 2010, 2011, 2015; Nejúspěšnější textař – 2005, 2009, 2015; Populární

skladba roku (*Tak nějak málo tančím*) – 2009; Populární skladba roku (*Cesta*) – 2013, 2014.

Zastupován OSA od 2005, členem od 2012. V databázi má registrováno 106 skladeb.

Nejúspěšnější autor populární hudby v zahraničí

Zdeněk Gurský

(6. 10. 1954)

Foto: Petr Klapper

Skladatel Zdeněk Gurský začal s hudbou hraním na trubku v mládežnickém orchestru. Následně hrál s dechovou hudbou *Mistříňanka*, kde působil, kromě dvou let strávených u *Posádkové*

hudby Tábor, skoro dvacet let. Založil hudební nakladatelství a vydavatelství Gloria a vlastní dechovou hudbu Gloria. Píše a aranžuje skladby převážně pro dechovou hudbu. Kromě účinkování s dechovou hudbou Gloria se zúčastňuje jako porotce různých regionálních i mezinárodních soutěží dechových hudeb, z nichž nejvýznamnější bylo mistrovství Evropy 2003 v Bojnicih na Slovensku a 2009 v Praze nebo Zlatá křídlovka 2008 a 2010 v Hodoníně v České republice.

Zastupován OSA od 1987, členem od 1993. V databázi OSA má registrováno 556 skladeb.

Nejúspěšnější autorka vážné hudby v zahraničí

Sylvie Bodorová

(31. 12. 1954)

Úspěšná skladatelka komorní, orchestrální a koncertní hudby. Studovala klavír a kompozici na Státní konzervatoři v Bratislavě, kompozici na JAMU v Brně a dokončila aspiranturu na HAMU v Praze. Spolu s Lubošem Fišerem, Zdeňkem Lukášem a Ottařem Máchou založila tvůrčí skupinu Quattro. Působila v umělecké radě Národního divadla. Patří k nejvyhledávanějším a nejhranějším českým autorům, její skladby se prosadily v zahraničí a v podání významných interpretů a orchestrů (Thomas Hampson, Gabriela Beňačková, Soňa Červená, Štefan Margita, Ivan Kusnjer, Elmira Darvarova, Wiener Virtuosen, Izraelská filharmonie aj.) reprezentují soudobou českou hudební kulturu

Foto: Petr Klapper

na významných pódíích a festivalech. Sylvie Bodorová napsala např. celovečerní oratorium *Juda Maccabeus* pro festival Pražské jaro, pro jubileum festivalu Smetanova Litomyšl zkomponovala rozsáhlé oratorium, pro Pražskou komorní filharmonii a Martina Kasíka napsala klavírní koncert *Come d'accordo*. Významnou zahraniční objednávkou byl sborový cyklus *Amor tenet omnia*, který byl uveden v Lucembursku a ve Francii. Na objednávku lucemburského velvyslanectví v Praze

napsala suitu *Carmina lucemburgiana* pro smyčce. Vytvořila projekt z oblasti balkánské a cikánské hudby *Ja Ra Laj* pro tenoristu Štefana Margitu, housle, violu, klarinet, harfu, bicí a smyčce. Za rok 2011 získala ocenění na Výročních cenách OSA – Nejúspěšnější skladatelka vážné hudby.

Zastupována OSA od 1979, členkou od 1992. V databázi OSA má registrováno 436 skladeb.

Foto: Petr Klapper

Nejúspěšnější mladý autor vážné hudby

Jiří Najvar

(5. 4. 1990)

Hudební skladatel, dirigent, sbormistr. Vystudoval sbormistrovství a kompozici na Janáčkově akademii múzických umění v Brně a kompozici na Janáčkově konzervatoři v Ostravě. V současné době pokračuje v orchestrálním dirigování pod pedagogickým vedením Jakuba Kleckera na Hudební fakultě JAMU. Získal řadu ocenění ve skladatelských soutěžích. Jeho skladatelská tvorba čítá řadu sborových a vokálně-instrumentálních skladeb na světské

náměty (např. *Tři poselství hudby*, *Hukvaldské studánky*) i duchovní texty (např. *Fiat lux!*, *Ave Maria*, *Ubi caritas*, *Žalm 42*) a mnoho dalších. V lednu tohoto roku uvedla Filharmonie Brno ve světové premiéře jeho *Concerto grosso, No. 1* a *Ave Maria* pro sólový soprán a orchestr.

Zastupován OSA od 2017. V databázi OSA má registrováno 10 skladeb.

Nejúspěšnější mladý autor populární hudby

Sebastian Navrátil

(29. 11. 1991)

Foto: Petr Klapper

Zpěvák, kytarista a textař. Patří k nejvýraznějším osobnostem mladé hudební scény. Do širokého povědomí publika se dostal v roce 2015, kdy ve spolupráci s úspěšným skladatelem

Ondrou Fiedlerem vydal singl *Toulává*. Písnička se na českém internetu stala nejprehrávanější nahrávkou roku a vynesla zpěvákovi cenu Český slavík. Následně byl Sebastian oceněn jako Objev roku 2015 v cenách rádia Evropa 2 i v cenách televize Óčko. Byl také nominován na výroční hudební cenu Anděl. I další singly z jeho repertoáru, na nichž se autorsky podílí, jako např. *Záchranný bod*, *Až na to přijde* a *Hvězdy*, patří k nejhranějším a nejstreamovanějším hitům poslední doby.

Zastupován OSA od 2015. V databázi OSA má registrováno 11 skladeb.

Foto: Petr Kurečka / Supraphon

Operní pěvec, tenorista. Působil a působí v nejslavnějších operních domech světa, např. v milánské La Scale, londýnské Královské opeře v Covent Garden, v newyorské Metropolitní opeře, v pařížské Opeře Bastille, v San Franciscu, Chicagu, Turíně, Madridu, Tokiu, Bruselu, Lyonu, Neapoli či Dallasu. Doslova celosvětový věhlas a obdiv kritiků a publika mu přinesly především role v Janáčkových operách *Káta Kabanová*, *Z mrtvého domu* a *Osud*, Tambourmajor v opeře *Vojcek* Albana Berga, kapitán Vere v opeře *Benjamina Brittena Billy Budd* a Bůh ohně ve Wagnerově opeře *Zlato Rýna*. V současnosti je považován za jednoho z nejlepších představitelů této role na světě.

První uznání získal za interpretaci Laca v Janáčkově *Její pastorkyni*. V této roli vystupoval téměř ve všech významných operních domech v Evropě a Japonsku. Jeho další důležitou rolí se stal princ Šujskij v Musorgského opeře *Boris Godunov*, kterého prvně zpíval již v roce 2011 v Chicagu a v roce 2012

Nejúspěšnější nakladatel

Universal Music Publishing, s. r. o.

Přední světové hudební nakladatelství, které reprezentuje hudbu všech žánrů. Jeho katalog zahrnuje díla hvězd jako ABBA, Adele, Beach Boys, Beastie Boys, Coldplay, Neil Diamond, Elton John, Linkin Park, Pearl Jam, R.E.M., Sex Pistols, Paul Simon, U2 a mnoho dalších. Z klasické hudby Casa Ricordi (Italy), Editions Durand, Salabert and Eschig (France), G. Ricordi & Co. Bühnen- und Musikverlag GmbH München (Germany) a další.

Katalog zahrnuje i mnoho děl domácích autorů, jako např. Michala Hrůzy, Václava Jelínka, Martina Kociána, Martina Maxy, Romana Horkého, Jana Jirásky nebo Jana Nedvěda.

Foto: Petr Klapper

Foto: Petr Klapper

Cena za propagaci a šíření české hudby

Štefan Margita

(3. 8. 1956)

v Madridu. Svoji mezinárodní kariéru začal jako Váňa Kudrjáš v Janáčkově Káthě Kabanové v ženevském Grand Theatre.

Spolupracoval s dirigenty jako Claudio Abbado, Gerd Albrecht, Jiří Bělohlávek, Semjon Byčkov, Aldo Ceccato, Antonio Pappano či Zoltán Peskó. V jeho koncertním repertoáru se objevují především písně a árie Čajkovského, Mozarta, Beethovena, Schuberta, Dvořáka, Mahlera, Bartóka a Gershwin. Byl v angažmá v Národním divadle a ve Státní opeře v Praze. Mimořádně se daří i jeho tuzemským nadžánrovým albům *Melancholie*, *X MAS* a *Mapa lásky*.

Foto: Lucie Levá

Koncert roku

Kryštof

Ceny OSA mají od tohoto roku novou skleněnou sošku. Autorem je hudebník, zpěvák Tata Bojs, sochař a výtvarník MgA. Milan Cais.

Foto: Petr Klapper

„Cenu jsem koncipoval jako malou skleněnou rotační plastiku. Základem tvaru jsou tři jednoduchá geometrická tělesa. Podstavu a zároveň největší část tvoří kužel, do něhož je obráceně napsán druhý, menší kužel. Společně pak zjednodušeně vytvářejí dojem jakýchsi přesýpacích hodin. Třetím tvarem, umístěným na vrchu plastiky, je křišťálově průhledná čočka, která je lehce zapuštěna do horní části obráceného menšího kuželu. Čočka zde i díky svým optickým vlastnostem zastupuje lupu, která pro mne symbolizuje hledání, třídění a místy až jakési detektivní pátrání, jež vnímám jako jednu z hlavních náplní OSA. Fenomén času je tu přítomen prostřednictvím padajících „zrnků písku“ v „přesýpacích hodinách“, které ve spodní části navazují na symbolickou notičku v logu

OSA. Tato všeobecně známá zkratka Ochranného svazu autorského – OSA – tím pro mne dostává i další významy. Padající „zrnka písku“ jsou symbolikou vertikální časové **osy**, která je navíc přesně v **ose** tvaru,“ popisuje cenu Milan Cais.

Fotografie a sestřih udílení 13. Výročních cen OSA najdete na www.cenyosa.cz v sekci GALERIE.

V Ý R O Č N Í
C E N Y
O S A

Jiří Najvar

V Ý R O Č N Í
C E N Y
O S A

Při poslechu vážné hudby pro mě mizí čas

Skladatel, sbormistr i dirigent Jiří Najvar patří k nejvýraznějším mladým představitelům české klasické hudby. Za svoje autorské dovednosti byl oceněn v rámci Výročních cen OSA. Říká, že největší inspirací jeho tvorby se stala příroda. K té, stejně jako k hudbě v něm už od dětství pěstovala lásku jeho babička.

PŘIPRAVIL: JOSEF MARTÍNEK

Vaším oborem je skládání vážné hudby. Čím si vás právě klasiķa získala?

Od raného dětství jsem propadl hudbě. Babička se mnou často zpívala lidové písně a pěstovala ve mně přirozenou hudebnost – obvykle jsme chodili na dlouhé procházky přírodou, která se pak pro mě po duchovní sféře stala jednou z nejvýraznějších inspirací. Jsem ovlivněn jak folklorem, tak „kostelní“ hudbou, kterou jsem slyšával, když jsem s babičkou navštěvoval mši svatou. Tam jsem také začínal jako zpěvák a následně jako sbormistr v chrámovém sboru – schole v Lichnově. Na základní umělecké škole jsem vystřídal několik nástrojů včetně flétny (zobcové, příčné) i klavíru. I tam mě držela sborová tvorba a vokální díla, proto jsem se začal věnovat zpěvu intenzivně i sólově. V hodinách klavíru u Evy Březinové jsem miloval hlavně Mozarta a Dvořáka, kteří mi učarovali na dlouhou dobu. Při poslechu vážné hudby pro mě mizí čas. Přestávám jej vnímat a to je skutečně vzácný okamžik, ve kterém se dostávám do vyšších sfér.

Vzpomenete si na svoje skladatelské začátky?

Zapisoval jsem si melodie z rádia, které jsem pak hrál své mamince, to byla sranda. Pak jsem začal tvořit klavírní skladby. Na konzervatoři v Ostravě, kterou jsem absolvoval pod pedagogickým vedením Milana Bächorka, se mi svět artificiální hudby otevřel v obrovských rozměrech. Najednou jsem měl možnosti, o kterých jsem ani netušil, že existují – například komponovat pro různá nástrojová tělesa, která na

škole za dob mých studií působila, seznámit se s většinou hudebních stylů a žánrů, vytvářet elektroakustické a multi-mediální kompozice.

Co vás při procesu skládání nejvíc inspiruje?

Největší a nejsnazší inspirací je pro mě text. Myslím si, že mou hlavní doménou se časem stane vokální, sborová, vokálně-instrumentální a operní tvorba. Ať už duchovní, či světská. Poezie a nádherná slovní spojení – to je jako voda na můj mlýn. Na druhou stranu, když jsem tvořil Štramberské obrázky – instrumentální suitu, která získala ocenění v mezinárodní skladatelské soutěži Generace – a mnoho dalších čistě instrumentálních programních skladeb, hlavním inspiračním zdrojem se mi staly dlouhé a ničím nerušené pobyty v okolní přírodě. Například zurčení havírenské studánky, šum lesa ve větru, zpívající ptáci či lesní zvěř a ticho.

Jak ve vašem případě vlastní proces skládání probíhá?

Když komponuji, nejdůležitější pro mě je zapomenout všechny melodie, které jsem kdy slyšel a znal, a nechat proudit originální nápady, které potřebují volný průchod myslí. Nejlépe se mi komponuje v noci, kdy se hladina kolektivního vědomí sníží na co možná nejnižší stupeň. Soustřeďuji se na atmosféru, ve které chci, aby skladba byla – jestli má být pozitivní, tklivá, pestrá nebo meditativní. Také je pro mě důležité, jestli skladbu píšu pro někoho

Foto: Petr Klapper

nebo k nějaké události. Tam jsou pak dány parametry interpreta nebo zadavatele.

Jakého úspěchu ve své skladatelské kariéře si dosud nejvíc vážíte, na co jste nejvíce hrdý?

Je to objednávka Petra Nekorance. Tento úspěšný tenorista si u mě objednal kantátu, kterou následně uvedl ve světové premiéře na jednom z největších festivalů klasické hudby v Česku, a to Dvořákově Praze, na debutovém koncertě v září 2017. Kromě Ubi caritas pro tenor a varhany do své dramaturgie zařadil také mé Ave Maria, které zaznělo v jeho provedení za doprovodu varhan také poprvé. Vážím si i toho, že jsem již za dob studií na JAMU mohl uvést řadu svých oper (např. Zhasnutí, Peřiny, Vítězství nad Sluncem, Ve tmě květiny nerostou).

V rámci Výročních cen OSA jste zvítězil v kategorii Nejúspěšnější mladý autor vážné hudby. Co pro vás takové ocenění znamená?

Je to pro mě velká motivace. Komponovat novou hudbu, kterou můžete promlouvat k lidem, má velký smysl. Pakliže toho máte hodně na srdci, hudební jazyk je jedním z prostředků, jak se vyjádřit. Toto ocenění mi dává šanci motivovat i své kolegy, mladé skladatele, kteří často nevědí jistě, jestli touto cestou jít, a hledají alternativy, které by jim poskytly existenční jistoty. Doufám, že cena přinese do mého života nové uspokojivé skladatelské projekty.

Kromě skládání hudby se zabýváte také dirigováním, vystudoval jste JAMU v Brně. Kde vás v této roli můžeme vidět?

V současné době jsem uměleckým

vedoucím a sbormistrem dvou sborů – mužského sboru moravských učitelů a ženského sboru Ferdinanda Vacha v Brně. Od října ještě nastupuji na studia Hudební fakulty AMU, kde se budu věnovat dirigování.

Jaká přání a profesní plány máte do budoucna?

Do mého života vždy vstoupí nějaká hudební příležitost, která mě naplňuje, a proto moc neplánuji. Přál bych si, aby s mou prací byli spokojeni interpreti, protože skladatelské řemeslo, partitura a interpret jsou spojené nádoby. Jsou samozřejmě vize, kterými se nechávám unášet, ale nerad bych prozrazoval něco, co by se pak nemuselo splnit. Vždy mě fascinovala velká vokálně-instrumentální díla. Třeba mě v roli skladatele nebo dirigenta něco podobného potká. ☒

Sebastian

VÝROČNÍ
CENY
OSA

Lidé si mysleli, že si písničky nepíšu

Ve svých šestadvaceti letech je zpěvák Sebastian už etablovanou hvězdou české popové scény. Jeho průlomový hit Toulavá dosud na YouTube nasbíral více než 26 milionů zhlédnutí, čímž se řadí k nejpřehrávanějším českým klipům vůbec. Nyní Sebastian připravuje druhou studiovou desku a uspěl také ve Výročních cenách OSA.

PŘIPRAVIL: JOSEF MARTÍNEK

V rámci Výročních cen OSA jste zvítězil v kategorii Nejlepší mladý autor populární hudby. Překvapilo vás, že jste byl oceněn zrovna za autorství?

Ano, překvapilo, protože ještě nedávno si někteří lidé mysleli, že si písničky nepíšu. Snad už teď nebudu muset vysvětlovat, že jsem se autorsky podílel téměř na všech svých skladbách. Je pravda, že většinou mi někdo pomáhá, například Kryštof Peuker alias Hank z ATMO music nebo můj producent ODD, ale některé písně jsem složil úplně sám. Také si k nim píšu texty. Nečekal jsem, že uspějí zrovna za minulý rok, kdy jsem v rádiích neměl žádný velký hit. V každém případě si takového úspěchu velice vážím.

Co byste začínajícím autorům doporučil?

Aby se nebáli psát a skládat. Pamatuji si, že ze začátku jsem měl jako autor jistý ostych, bál jsem se, že to, co vytvořím, nebude dobré. Jinak než metodou pokus–omyl se ale člověk tvořit nenaučí. Měl jsem také štěstí, že se kolem mě pohybovali lidé, kteří už měli s tvorbou písniček zkušenosti. Ti mě pak posouvali dál a dávali mi zpětnou vazbu, která je pro začínajícího autora nesmírně důležitá.

Jaká témata vás při tvorbě písní inspirují?

Během pěti let, co se aktivně pohybuji na scéně, jsem se několikrát rozešel a zase dal dohromady se svou přítelkyní, což je docela bohatý zdroj inspirace. Hodně se tedy věnuji

tématu lásky. Ale obecně to u mě nebývá tak, že něco zažiji a řeknu si, že teď o tom musím napsat písničku. Nejdřív u mě vznikne hudební motiv a až na základě toho, jakou emoci ve mně vyvolává, přemýšlím nad obsahovou náplní.

V současnosti chystáte svou druhou studiovou desku, v jaké fázi příprav momentálně jste?

Zrovna vybíráme první singl, který bych rád vydal po prázdninách. Vnímám volbu singlu jako zásadní, protože je to první zpráva fanouškům, jak asi bude album znít. Záleží mi na tom, aby písnička, kterou vydáme, byla opravdu charakteristická pro zbytek desky. Rozhoduji se mezi čtyřmi skladbami, ovšem každá z nich je v jiné fázi dokončení. Chtěl bych tedy napřed všechny dodělat a pak se rozhodnu, po které z nich sáhnu. K ní natočím i videoklip. Režie se ujme Jonáš Červinka alias Lipo a chtěl bych, aby to byla z hlediska mé vizuální prezentace změna, protože i zvukově bude nové album trochu jiné než debut Hvězdy.

Říkáte, že nové album bude zvukově jiné. Kam byste s ním chtěl směřovat?

Určitě to budou pořád melodické písničky, jaké si moji posluchači oblíbili. Sám mám rád tvorbu skupin jako Kryštof nebo Chinaski. Ale přece jen bych byl rád, kdyby se v nich odrazil i současný zvuk, jaký mají třeba světové kapely typu Imagine Dragons. Do velkého experimentování se však

Foto: Petr Klapper

pouštět nebudu, protože si myslím, že česky zpívaným písním příliš nesluší, když se až moc inspirují zahraničními trendy, čeština pak s nimi nejde dohromady. Také se soustřeďuji na to, aby všechny nástroje byly pokud možno nahrané živě, u první desky jsme si často pomáhali různými smyčkami. Pokud vše dopadne podle plánu, deska by mohla vyjít v březnu příštího roku.

Budete s novým repertoárem také koncertovat?

Ano, přes léto vystupuji na mnoha festivalech a od září mám v plánu několikaměsíční koncertní pauzu, abych mohl dokončit desku a nazkoušet nový repertoár. Posledních několik let jsem koncertoval opravdu hodně, tempo 150 vystoupení ročně ale dalo tělu zabrat, takže si potřebuji i trochu

Svůj návrat na pódia bych rád směřoval právě k vydání nové desky. V březnu k ní uspořádám tři velké koncerty v Praze, Brně a Liberci.

odpočinout a načerpat nové síly. Svůj návrat na pódia bych rád směřoval právě k vydání nové desky. V březnu k ní uspořádám tři velké koncerty v Praze, Brně a Liberci. Budou to mé zatím nejvýpravnější koncerty.

Jaké kariéerní cíle si do budoucna kladete?

Momentálně je pro mě nejbližším cílem právě dokončení nového alba. Chci, aby se mi povedlo a abych si za ním mohl stoprocentně stát. Poté bych se rád dál vyvíjel a posouval. Přál bych si jednou zahrát v opravdu velkém sále, láká mě uspořádat koncert například v pražském Foru Karlín. Ještě ale asi bude nějakou dobu trvat, než k tomuto bodu dojdou. ☒

Karel Vágner: Nerad prohrávám, ale umím to

Multižánrový Multisonic Karla Vágnera: od klasiky po country

Skladatel, hudebník a producent, majitel firmy Multisonic Karel Vágner má na co vzpomínat. Jeho životní úspěchy jsou velmi pestré, od písně Holky z naší školky, která se v orchestrální úpravě dosud hraje i za oceánem, přes modré postavičky Šmoulů, jež k nám uvedl jako první, až po LP s pražskou mší Jana Pavla II., které papeži předal již nazítří po této události.

PŘIPRAVILA: MARCELA TITZLOVÁ

Nebýt vážného úrazu ruky, který vás v mládí potkal, věnoval byste se nejspíš vrcholovému sportu. Myslíte, že jako atlet byste začal také podnikat, jako jste pak začal v oblasti hudby?

Asi někdy později ano. Mám to v povaze, leccos jsem zdědil po rodičích. Tatínek sloužil v rakouském válečném námořnictvu a po 1. světové válce byl u založení československého letectva. Stal se příslušníkem 4. leteckého pluku na letišti ve Kbelích. Maminka byla náčelnicí v Sokole. Fakt, že jsem později vystudoval státní konzervatoř a že jsem se věnoval muzice, zase taková náhoda nebyla. Tatínek založil a vedl ve Kbelích amatérský symfonický orchestr, který fungoval až do jeho smrti v osmdesáti letech, a maminka sice jako amatér, ale nádherně zpívala.

Mnoho muzikantů zůstane u toho, že se snaží co nejlépe ovládnout svůj nástroj, což je ve vašem případě kontrabas a basová kytara. Vám takové ambice zdaleka nestačily.

Já jsem k podnikání směřoval od počátku muzikantské kariéry. Velice mi pomohla právě ta zkušenost ze sportu, protože jsem vždycky uměl zabojovat, abych vyhrál, ale zároveň jsem se naučil občas i prohrávat, což je ve spojení s určitou dávkou pokory velmi důležité. Hodně mi také dalo účinkování v zahraničí, ke kterému jsem se dostal poměrně brzy. V roce 1969 měla naše kapela Mefisto možnost několik měsíců doprovázet muzikál Hair v Berlíně. Podařilo se nám tehdy na Západ odletět doslova na poslední chvíli, jen o pár dnů později by se to asi nepovedlo, neboť znovu

Foto: Petr Klapper

Rok 1983, televizní Lucerna a předání Zlaté desky Supraphonu za milion prodaných nosičů Hany Zagorové. Archiv Karla Vágnera.

spadla opona. Už tehdy jsem tam potkal velmi zajímavé lidi, se kterými jsem se skamarádil, učil se od nich a později s nimi i spolupracoval. Nikdy jsem totiž neměl v zahraničí manažera ani žádnou smlouvu s agenturou, všechno jsem si vyřizoval sám a právě s těmito kamarády, většinou recipročně. Oni vystupovali na koncertech a v TV u nás, my zase u nich. Samozřejmě musel bezpodmínečně platit jeden nepsaný zákon – dohodu stvrzenou stisknutím ruky vždycky dodržet.

Bylo takové přímé jednání vždy možné, když jste se později stal kapelníkem?

Ne možné, ale přímo nutné! Po návratu z angažmá v muzikálu Hair jsem nastoupil k Josefu Vobrubovi, dirigentovi Tanečního orchestru Čsl. rozhlasu, se kterým tehdy zpívala Eva Pilarová. A tam jsem se také stal poprvé kapelníkem skupiny, která ji doprovázela. Nebyla to vždy jen příjemná pozice, protože bylo nutné dělat mnohdy zásadní rozhodnutí, někdy i nepříjemná. Myslím ale, že i přesto jsme měli v kapele vždy výborné vztahy. Každý věděl, kde jsou hranice mezi kamarádstvím

Náměstí v Bruselu, zleva: Karel Vágner a belgický zpěvák Henri Seroka, kteří přivezli do Československa v roce 1988 populární Šmouly. A mladý Jakub Vágner, v současné době slavný rybář. Archiv Karla Vágnera.

a profesí. A zase pomáhal sport – vždycky jsme s sebou vozili nohejbalovou síť, míč a tenisové rakety, v zimě lyže. Pořadatelé už pak věděli, že raději než v luxusním hotelu chceme bydlet

třeba v horských chatách nebo sportovních zařízeních.

Kromě filmové muziky jste skládal také hudbu k filmům nebo televizním seriálům, jako byli Šmoulové.

Musím říci, že moc rád spolupracuji s režisérem Troškou, je to totiž také muzikant a padli jsme si do noty. Začali jsme filmem Bota jménem Melichar a pokračovali jsme trilogií Slunce, seno... a naposledy také trilogií Babovřesky. Moc se mi také líbila spolupráce s režisérem Hynkem Bočanem na trojdielné pohádce Pofoukej mi jahody. Na začátku 80. let jsem pak přivezl do Čech Šmouly. Můj dobrý kamarád Henri Seroka, belgicko-francouzský zpěvák, kterého jsem se svou kapelou doprovázel na turné po Evropě a Asii, měl přiletět do Prahy. Šel jsem mu naproti na letiště a vidím, že něco žmoulá v ruce. „Nesu ti kšeft!“ řekl. Otevřel dlaň a měl na ní mrňavou modrou gumovou figurku. Šel jsem tehdy za nedávno zesnulým obchodním ředitelem Supraphonu Karlem Arbesem a připravili jsme celý projekt, vymysleli jsme, že jednotlivé písničky se budou vázat k jednotlivým postavičkám. Na jedné poradě jsme vymysleli dokonce i český název – Šmoulové. Když potom šel první díl Šmoulů v televizi, konala se k tomu ve Veletřním paláci zábavná akce, na které se za jediný den prodalo přes tři tisíce LP desek! Tehdy to byla úplně jiná doba. Náklady, ve kterých vycházely desky, se zdají z dnešního hlediska neuvěřitelné. První zlatou desku jsme dostali s textařem Pavlem Žákem za milion prodaných singlů s písničkou Holky z naší školky. Pak se prodalo ještě dalších 350 000 kusů.

Holky z naší školky vás tedy finančně zabezpečily?

Někdy jsem na besedách žertoval, že mi to vyneslo na nový barák, ale žasl jsem, kolik lidí se místo zasmání tvářilo naštvane. Pikantní na tom je, že díky téhle písničce si na své přišla i britská skupina Smokie. Na běčkovou stranu jsem totiž dal jejich skladbu Do To Me, kterou pro dvojici Kotvald–Hložek Zdeněk Borovec otextoval jako

Karel Vágner ve svém studiu se dvěma kamarády a nejbližšími spolupracovníky z branže Hanou Zagorovou a Zdeňkem Klementem, zvukovým mistrem, s nímž spolupracuje již 33 let. Archiv Karla Vágnera.

Trápení. Když jsem se pak po letech potkal s frontmanem Smokie, Chrisem Normanem, hned se mě ptal, jak to, že jim někdy v roce 1982 přišly z Československa slušné peníze za autorské honoráře. No, za to mohu já, přiznal jsem, byl jsem mladý a blbý, takže mě nenapadlo vyměnit na bécčko úspěšného singlu vlastní skladbu. Mimochodem tehdy dokonce udělali v zahraničí průzkum, který měl zjistit, jak se mohlo v tak malé zemi prodat tak monstrózní množství desek s jednou písničkou. Ukázalo se, že spousta posluchačů ji tak rychle obehřala, že si už za pár týdnů šli koupit singl znovu.

Byly Holky z naší školky vaší v zahraničí nejprodávější skladbou?

Tahle skladba se sice hraje ve světě ještě dnes, protože producent a nakladatel Jiří Paulů dokázal, že se píseň vysílá třeba v Japonsku a USA, ale větší úspěch měla v cizině jiná moje

Ukázalo se, že spousta posluchačů ji tak rychle obehřala, že si už za pár týdnů šli koupit singl znovu.

písnička – Usnul nám, spí. Česky ji zpívala Hanka Zagorová a s anglickým textem Miloše Skalky jako This is my life se dočkala mnoha dalších verzí.

Mně se nejvíce líbila irská verze, kterou nazpívala skupina Allies z Dublinu.

Už dva roky před Listopadem jste měl vybudované vlastní nahrávací studio.

Hanka Zagorová, se kterou jsem v té době hrál, tenkrát usoudila, že si potřebuje na čas odpočinout. A tehdy jsem se rozhodl udělat vlastní studio. Dlouho jsem hledal dům s dostatečně velkými sklepy, až se to podařilo, a dnes je prodáno pět a půl milionu desek, které se právě ve Studiu W-Publishing Company narodily. Než jsme založili Multisonic, točily se tam krátce i desky pro Supraphon, třeba krásné LP s Jitkou Molavcovou a Jiřím Suchým. Na okně seděla kočka.

Firma Multisonic vznikla hned po Listopadu?

Byla to dokonce vůbec první akciová společnost v kultuře u nás po

Zleva: kanovník Svatovítského chrámu Václav Kořínek, pracovníce arcibiskupství, Karel Vágr a papež Jan Pavel II. Archiv Karla Vágnera.

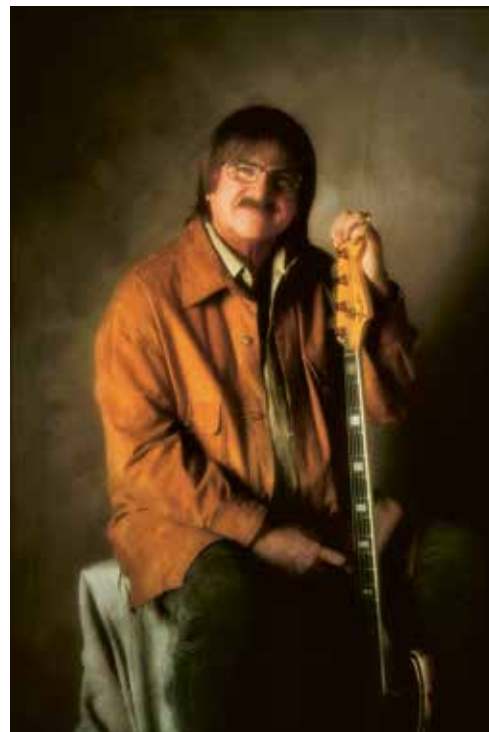

Foto: Jadran Šetlík

Listopadu, se startem 2. února 1990. Se založením Multisoniku mi pomohl kamarád, právník Karel Friml, který zjistil, že to umožňuje stále platný akciový zákon z roku 1947.

První čtyři LP, která jsme vydali, se od sebe velmi lišila: Křesťanské songy nazpívalo několik interpretů, jako Marta Kubišová, Jaroslav Hutka, Karel Kryl, manželé Svobodovi nebo Hana Zagorová. Jako druhé jsme vydali LP Tom a Jerry, kterého se prodalo asi 150 000 kusů, a třetí v pořadí byla osobně namluvená autobiografie pana kardinála Františka Tomáška Jsem na straně národa. V pořadí čtvrtá deska pak byl záznam mše, kterou sloužil papež Jan Pavel II. na pražské Letné. V sedm večer jsme natočili záznam, v deset byl střihnutý a ráno ve čtyři hodiny mi generální ředitel Gramofonových závodů v Loděnici, výjimečný člověk a vizionář Zdeněk Pelc, dal do ruky vylišovanou desku, se kterou jsem se hned rozjel na Pražský hrad do Arcibiskupského paláce, abych ji nechal předat papeži. Byl jsem na ni dost hrdý i proto, že

Pro mě bylo šokující, že černé desky zmizely ze světa snad během pouhých dvou týdnů a nastal čas CD.

na druhé straně byla těsně předtím natočená liturgická hudba Petra Ebena nebo Biblické písně Antonína Dvořáka, které nazpíval Peter Dvorský. Přiletěl kvůli tomu speciálně a nezištně z USA.

A stalo se neuvěřitelné, nakonec se mi podařilo tuto unikátní desku osobně předat samotnému Janu Pavlovi II.

Byli jste připraveni na příchod CD formátu?

Pro mě bylo šokující, že černé desky zmizely ze světa snad během pouhých dvou týdnů a nastal čas CD. Jakmile však bylo možné začít kopírovat cédečka, začal velký problém, který dnes graduje tím, jak se hudba kopíruje a stahuje z internetu zdarma. Samozřejmě spolupracujeme s iTunes a podobně, ale prodej CD, a to hlavně v kamenných krámech, je alarmující. Multisonic má žánrově velmi bohatý katalog, který sahá od klasické hudby přes folklor a dechovku až po duchovní hudbu, mluvené slovo (např. Miroslav Donutil) i hudbu populární (Hana Zagorová). Vysílali jsme také do klášterů a starých knihoven tým lidí, aby tam pátrali po zapomenutých, nikdy nevydaných partiturách, abychom je pak natočili a vydali, takže jsme majiteli i několika snímků jako světových

Foto: archiv Karla Vágnera

premiér (např. Jakuba Jana Ryby). Stan-
da Chmelík, který nedávno odešel do
muzikantského nebe, se skvěle staral
o sekci country a trampské muziky.
Vydali jsme také několik swingových
alb, jako Karla Hálu nebo Ladu Kerndla.
Obzvláště hrdý jsem na edici Jazz na
Hradě, což je vlastně přes sedmdesát
CD s nahrávkami koncertů českých
i zahraničních jazzových hvězd s takovými
jmény jako třeba Laco Déczi, Emil
Viklický, Štěpán Markovič, František
Uhlíř, Josef Vejvoda, Milan Svoboda
nebo Jiří Stivín. Ze zahraničních hvězd
třeba Hank Jones, George Mraz, Fran-
co Ambrosetti nebo Richie Cole.

Na jaké akce je zaměřena vaše umělecká agentura Multisonic?

Ta se věnuje především pořádání
různých jednorázových kulturních
událostí, od plesů přes velká firemní
setkání až po narozeninové večírky na
klíč, včetně dramaturgie, režie a tech-
niky. Troufnu si říct, že díky kontaktům
v zahraničí jsme v některých případech
a za přiměřený honorář schopni zajistit
na takové akce i požadovanou zahra-
niční hvězdu. ☒

Foto: archiv Karla Vágnera

Kytarista v rovnováze kontrastů

Představitelé většiny žánrů se v sedmdesáti letech obvykle chystají do důchodu. Bluesman v tomto věku vyžívá, muzikantsky moudří, zúročuje načerpané zkušenosti. Kytarista Luboš Andršt vstoupil 26. července mezi sedmdesátníky. Zastupován od roku 1976, v databázi má registrováno 138 hudebních děl.

PŘIPRAVIL: ONDŘEJ BEZR

Ale byli bychom k šíři muzikantského záběru Luboše Andršta nespravedliví, kdybychom o něm mluvili jen jako o nejvýraznějším českém představiteli bluesové kytary, jakkoli je toto tvrzení nezpochybnitelné. Andršt hrál nebo dodnes hraje také rock, jazz, jazzrockovou fusion, prošel dokonce vysloveně popovým obdobím. Nicméně pro něj platí známý a okřídlený výrok podobně stylově rozmáchlého Erika Claptona, který řekl: „Ať jsem hrál kdykoli jakoukoli hudbu, nikdy jsem nepřestal být bluesovým kytaristou.“

Syn známého trenéra hokejové reprezentace Zdeňka Andršta nepokračoval v otcových stopách, a stejně jako řada dalších mladých se v 60. letech zbláznil do rockové muziky. Jako talentovaný kytarový samouk prošel několika kapelami, než se propracoval k prvnímu vlastnímu bandu, v němž si mohl na vlastní kůži vyzkoušet muziku, která na konci „sixties“ patřila vlastně k rockovému hlavnímu proudu a kterou Luboš Andršt znal z několika desek i v autentické, původní podobě. Kapela se jmenovala Blues Company Ltd. – název hovoří za vše.

Opravdovým vstupem Luboše Andršta na profesionální muzikantskou dráhu bylo přijetí nabídky jedné z nejlépe etablovaných kapel, Framus Five Michala Prokopa, která se v roce 1970 chystala na natočení svého alba Město ER, první koncepční artrockové nahrávky v naší zemi, s rozsáhlou titulní skladbou s textem básníka Josefa Kainara. Framus se však vydání alba jako kapela „nedožil“ a členové se rozprchlí – v době zvolna nastupující normalizace – do všech stran.

Luboš Andršt našel útočiště v instrumentální muzice na bázi tehdy aktuálního křížení postupů rocku a jazzu ve

spojení s klávesistou Martinem Kratochvílem a jeho kapelou Jazz Q. Jako její člen se Luboš Andršt začal vpisovat do myslí českých hudebních fanoušků coby jeden z nových českých „kytarových bohů“, ale také se podíval do světa na několik jazzových festivalů. Jazzrockové fúzi pak patřila v kariéře Luboše Andršta téměř celá 70. léta, s výjimkou krátkého období vzniku jeho další vlastní kapely Energit, do jejíž první fáze přizval mimo jiné hudebníky z rozpadlého rockového Flamenga a jejíž doménou se stal de facto hard rock, byť s patrnými prvky jazzové improvizace. Kapela v této fázi nesměla do studia, její repertoár vydal s obnovenou sestavou Luboš Andršt až v roce 2017 na albu Time's Arrow. Po odchodu některých členů do exilu Andršt Energit přestavěl na jazzrockové těleso, s nímž natočil dvě autorská alba.

Po etapě fusion, kterou Luboš Andršt prokládal také komorním jazzovým hraním v duu s klavíristou Emilem Viklickým, přišel pro kytaristu na samém začátku 80. let zásadní zlom: vznikl Luboš Andršt Blues Band. Po letech na to sám vzpomínal: „S blues jsem začínal v 60. letech, ale pak jsem si v naivitě mládí začal myslet, že tuhle etapu už mám za sebou, takže jsem se začal věnovat jazzu a fusion. Ale najednou se mi po nějakých deseti letech začalo po blues stýskat. Byla to nostalgie po blues. Na nějakém bratislavském jamu jsem se setkal s Peterem Lipou a domluvili jsme se. Bylo to podle osvědčeného pravidla, že každý má hrát to, co umí nejlíp – a toho se držím dodnes.“

V 80. letech v čele Blues Bandu, mimochodem první české profesionální ryze bluesové kapely, jež také vydala v roce 1984 vůbec první české bluesové album Blues

Foto: Ivan Prokop

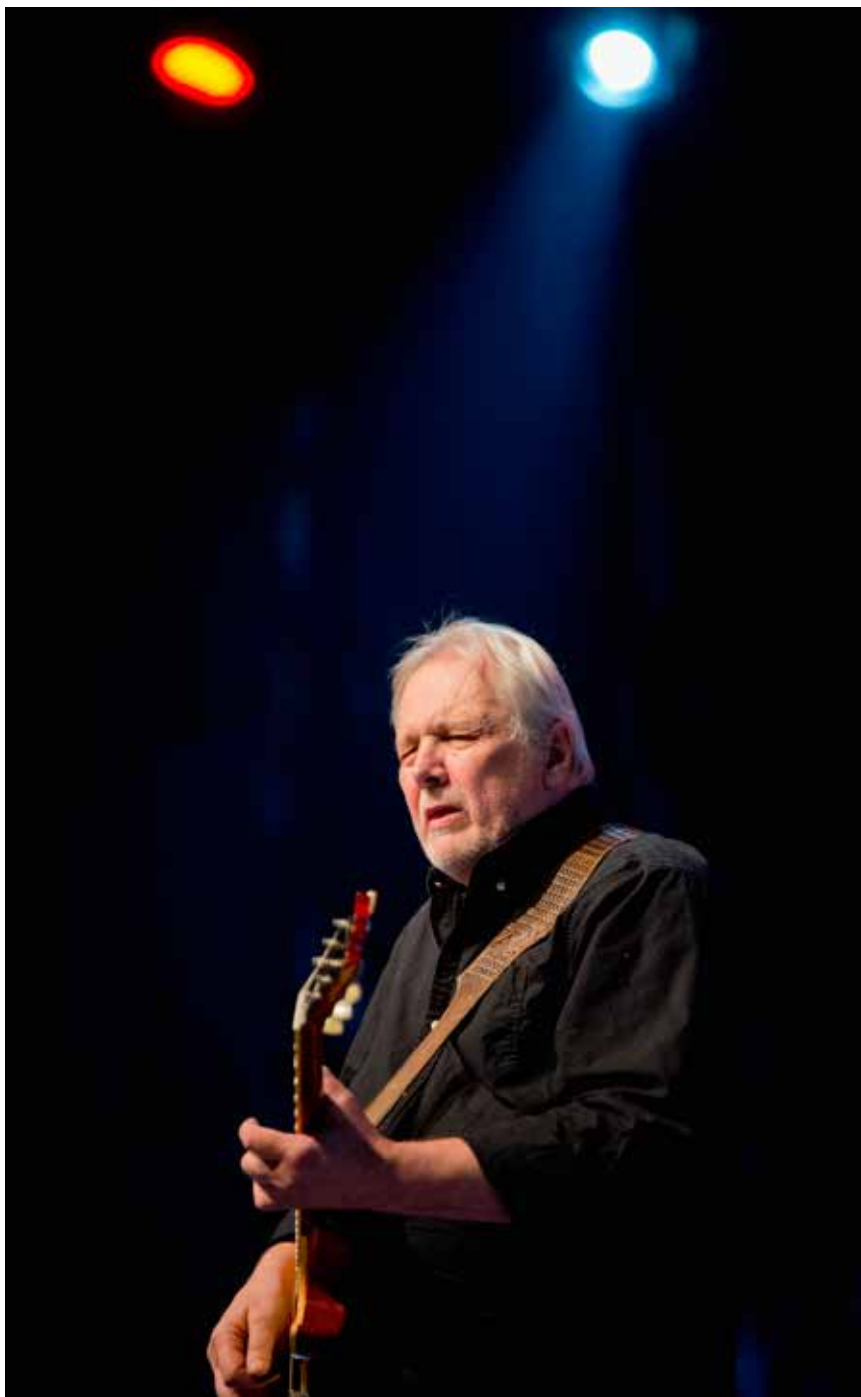

Foto: Ivan Prokop

z lipového dřeva, objel několikrát republiku a sklízel možná největší ovace svého života. Na konci dekády se na několik let vrátil k Michalu Prokopovi do Framusu a po sametové revoluci

využil nabídky postavit pro do té doby perzekvovanou popovou hvězdu Martu Kubišovou novou kapelu a pomoci jí nastartovat novou kariéru. Což na začátku nového století vlastně udělal

Už nevím, kdo řekl, že když se na to, co je to blues, musíš ptát, tak to stejně nikdy nebudeš vědět.

i pro svého průběžného „partáka“ Michala Prokopa, který se prakticky po celá 90. léta věnoval politice a „úředničíně“.

Srdcem ale Luboš Andršt zůstal a dodnes zůstává především ve svém Blues Bandu, ve kterém se stihlo vystřídat několik zpěváků i dalších hudebníků. A na tom už se asi nic nezmění, kdo jednou propadl blues, už se ho do smrti nezbaví. „Už nevím, kdo řekl, že když se na to, co je to blues, musíš ptát, tak to stejně nikdy nebudeš vědět. Odpovědí na tuhle otázku je spousta – blues je pocit, životní příběh... Ale zároveň je to hudební styl, který se do jisté míry dá naučit. Pro mě jsou to kontrolované emoce, je potřeba najít rovnováhu mezi emocí a hudebním řádem. Někde na hraně mezi anarchií a diktaturou. Anarchie je, když si každý hraje, co chce, bez ohledu na ostatní, a diktatura, když celá kapela hraje z do puntíku napsaných not. Ale k tomu nepotřebuješ složitou nástrojovou techniku ani složitě harmonie. Dá se toho dosáhnout velice jednoduchými prostředky, jaké používali první bluesmani. Takže bych obecně řekl, že dobrá muzika je postavená na kontrastech, které jsou v rovnováze.“

Bohemia JazzFest 2018

Jan Mazura — vítěz ceny OSA za nejlepší jazzovou skladbu mladého autora

Píseň Nuevas Tradiciones se stala na Bohemia JazzFestu 2018 nejlepší jazzovou skladbou autora do 35 let. Kromě ocenění si autor skladby odnesl i šek v hodnotě 30 000 Kč, který daroval Ochranný svaz autorský v rámci programu Partnerství OSA.

PŘIPRAVILY: ŠÁRKA JANČÍKOVÁ, ŠÁRKA CHOMOUTOVÁ

Jan Mazura převzal ocenění za nejlepší jazzovou píseň mladého autora do 35 let z rukou organizátorů největšího jazzového festivalu v ČR a zástupců OSA. Organizátoři společně s OSA udělili letos cenu již podeváté. Společná porota, složená ze zástupců OSA a čelných představitelů festivalu, vybírala z 11 přihlášených skladeb.

„Z výhry mám samozřejmě velkou radost, je to úžasná kompenzace za ten nespočet hodin psaní, zkoušení a nahrávání,“ řekl Jan Mazura a dodal: „Věřím, že potěší i všechny z úžasného bigbandu Concept Art Orchestra trumpetistky Štěpánky Balcarové, pro který skladba vznikla a který ji loni nazkoušel a natočil.“ Sám Mazura na festivalu v minulosti vystupoval, a tak kromě děkovného proslovu ocenil i dlouholetou snahu organizátorů držet festival na světové úrovni.

Ochranný svaz autorský již tradičně přispívá na tuto cenu i finančně. Odměnu 30 000 Kč získává vítěz z fondu OSA určeného na podporu mladých začínajících umělců. „Náš grantový program Partnerství OSA obsahuje více kapitol, kde OSA pomáhá dobročinným akcím a podporuje mladé umělce v jejich rozjezdu. Naše dlouholetá spolupráce s Bohemia JazzFestem nás utvrzuje v myšlence, že grantové programy OSA mají smysl dnes i do budoucna,“ řekl Roman Strejček, předseda představenstva OSA.

Zleva: Roman Strejček, předseda představenstva OSA, Jan Mazura, oceněný autor, a Rudy Linka, organizátor festivalu
Foto: David Peltan

Společnou cenu OSA a Bohemia JazzFestu uděluje každoročně odborná porota, která se skládá ze zástupců obou organizací a vítěze předešlého ročníku. Letos v porotě zasedli Jan Hála, Emil Víklícký, Miroslav Hloucal, Rudy Linka a Jan Steinsdörfer.

Bohemia JazzFest založil v roce 2005 uznávaný jazzový kytarista Rudy Linka, který chtěl v České republice představit a propagovat špičkový světový jazz. Festival každý rok přiláká na historická náměstí po celé zemi téměř 100 000 jazzových fanoušků. ☒

Xindl X

Nevím,
jak člověka
v hlavě
napadne kus
melodie

PŘIPRAVIL: JAROSLAV ŠPULÁK

Jeho první singl Anděl vyšel před deseti lety. Byl úspěšný a zajistil mu, že se o něm začalo hovořit. Svou autorskou a interpretační schopnost však musel a musí stále potvrzovat. Přineslo mu to už pěknou řádku singlů a dobrou pozici na české hudební scéně. Xindl X, vlastním jménem Ondřej Ládek, hovoří i o tom, kdy to bylo slabší, odkud se berou melodické nápady, o autorském i producentském opisování a svém novém albu, které vyjde v září.

Foto: Tomáš Nosil (Instinkt)

Jste spokojen s tím, čeho jste zatím dosáhl?

Musím říct, že spokojený jsem. Vždycky když přijedeme s kapelou na nějaký festival nebo koncert a vidíme, kolik lidí si s námi naše písničky zpívá, přijde mi to až neuvěřitelné. Navíc si myslím, že každé album, které jsme vydali, je svým způsobem jiné. Snažím se nepsat pořad dokola jednu skladbu.

Kdy jste nabyl dojmu, že se to takříkajíc láme ve váš prospěch?

Anděl byla klíčová písnička, která na mě výrazně upozornila. Prolomila to na internetu, tehdy na serveru Bandzone. Po jejím vydání si mě začali zvat jako kluka s kytarou na různé koncerty a akce. Když jsme k té písničce natočili videoklip a začalo ho hrát Ůčko, prolomilo se to ještě víc, a jakmile se k tomu přidala rotace na Evropě 2, šlo to nahoru doslova raketově. Té písni rozhodně vděčím za dobrý start, ale další

vzestupné kroky přicházely postupně. Jedna věc je nějak kariéru odstartovat, druhá je nutnost to potvrdit a nabízet další dobré písně. Kariéra muzikantů se obvykle vyvíjí v sinusoidě.

Kdy to u vás šlo dolů?

Po vydání alba Láska v roce 2012. Mám ho osobně moc rád, ale lidi ho až tak nevzali. Dostavil se menší zájem, což bylo patrné i na nižší návštěvnosti koncertů. Zpátky to zase nakoplo vydání alba Čecháček Made v roce 2014, na kterém byly úspěšné písničky V blbým věku a Cudzinka v tvojej zemi, kterou jsem nazpíval s Mirkou Miškechovou. Těžko říct, jaký další průběh bude ta sinusoida mít.

Dokážete odhadnout předem, jestli bude vaše nová písnička u lidí úspěšná?

Upřímně řečeno, nevím. Asi by fungovalo, kdyby byla nová skladba podobná

nějaké mé úspěšné starší. U toho by ale zase zmizel prvek překvapení, takže se snažím trochu víc riskovat. Nedávno vydaný singl Byznys je například trochu v jiném stylu než písně, které ode mě lidi dosud slychali a znali. Hlavně svým zvukem.

Nerad bych ustrnul v tom, že budu kopírovat písničky V blbým věku, Anděl a další a doufat, že budu mít stejný úspěch. Neustále hledám cestu, která bude zajímavá a současně v něčem nová, s prvkem překvapení. I když je občas těžké, aby se v těch překvapeních neztratilo to, co dělá Xindla Xindlem.

Stává se vám, že ve vznikajících písničkách najdete při skládání nějakou svou starší?

Občas mi to řekne manželka. Zahraju jí nějaký motiv a ona mě upozorní, že ho zná z jiné mé skladby. Obvykle má pravdu. Když mám pocit, že jsem se

Foto: Tomáš Nosil (Instinkt)

Foto: archiv Xindla X

vykradl moc, snažím se to nějak přepracovat či upravit. Na druhou stranu je ale pořád lepší vykrádat sám sebe než cizí lidi.

Začátek písničky Věčně nevěrná, loni v prosinci vydaného duetu se Sabinou Křovákovou, je ale velmi podobný úvodu skladby Shape of You od Eda Sheerana. Souhlasíte?

Občas se samozřejmě stane, že když člověk nějaké skladby poslouchá, usadí se mu v hlavě a pak se mu třeba jejich část nenápadně vloudí do jeho práce. Ale zrovna taďy mi to zase tak podobné nepřijde. Je to sice stejné kolečko čtyř akordů, ale melodie je jiná.

V posledních letech je vcelku běžné, že nějaký autor dá jiného k soudu kvůli tomu, že mu ukradl kus skladby. Co si o tom myslíte?

Oktáva má jen dvanáct pultónů, což je dost málo na to, aby se někdy v nějaké podobě neopakovaly. Na druhou stranu chápu, že si autoři chrání své

příjmy, a když mají pocit, že se někdo chce napakovat na jejich písničce, přijde jim to nemorální. Mně by asi přišlo divné soudit se o pár taktů. Nevím, jak člověka v hlavě napadne kus melodie. Možná je to tak, že přijde bůh a sešle mi je. Na jejich napsání necítím nějakou zvláštní zásluhu, tak by mi přišlo zvláštní se o ně prát. Jak je to ale vlastně s autorskými právy u písničky? Aranže například často nejsou brány jako autorská součást, přitom dnes jsou mnohdy výraznější produkce a aranže než samotná melodie. Zatímco v 80. a 90. letech rozhodovala o úspěchu písničky právě především melodie, dnes o něm z velké části rozhoduje její design. Tím pádem hrají při vzniku skladeb čím dál větší roli producenti. Autor může napsat skvělou věc, ale když ji pak producent udělá jen průměrně, tak zapadne.

Je to tak v pořádku?

Je to příznak doby, uvidíme, jak se to bude vyvíjet dál. Podle mě to souvisí

s tím, že hudebníci mají pocit, že všechny melodie už tu jednou byly a že je snadnější překvapit posluchače neotřelým zvukem než neotřelou melodií.

Je zajímavé, že se v poslední době objevilo několik případů, kdy někdo obvinil někoho z toho, že opsal jeho produkci písničky, do které si pak vymyslel novou melodií. Dřív se kradly melodie, dnes už spíš ty kabáty, do nichž jsou melodie oblečené.

Myslíte si, že melodie sesílá autorem bůh?

Dokážu si vysvětlit, kde se vezme text. Je to výsledek rozumového konstrukt. Jak ale člověka v hlavě napadne kousek melodie, nevím. Možná ji sešle bůh, možná přijde odněkud z univerza... Opravdu nevím. Když mě napadne nějaký hudební postup, nepřisuzuju si za něj skladatelskou zásluhu. Jako práci vnímám až to, když ty jednotlivé kousky dávám dohromady, dávám jim systém a řád.

Foto: Jarda Noska

Jste věřící?

Věřící úplně ne. Ale někdy doufající. A někdy pochybující.

Koncertoval jste někdy na nějakém zvláštním místě?

V začátcích jsem absolvoval pár bytových koncertů, zúčastnil jsem se jako hudební host různých oslav a některé hudební kluby působily opravdu divně. Nejbizarnější bylo asi hraní na diskotékách. Vystupoval jsem jenom s baskytaristou a často se stávalo, že provizorní pódium vzniklo z lavic přiražených k sobě. Já hrál v té době v podstatě folkovou muziku, ale při koncertě kolem mě blikaly neony a diskotéková světla. Přišlo mi to na jednu stranu nepatřičné, ale z dnešního pohledu jsou to milé zážitky.

Dnes hrajete s kapelou na velkých pódii, máte kolem sebe realizační tým. Přitom to všechno živí váš talent a úspěch. To je docela velká odpovědnost, nemyslíte?

Někdy až moc. Občas si říkám, že bych z toho kolotoče rád vystoupil a dal si pauzu. Že bych například méně koncertoval, nevydával desky každé dva roky a věnoval se jenom skládání nebo třeba zase napsal divadelní hru. Je mi ale jasné, že by se to dotklo dalších zhruba patnácti lidí, kteří jsou v tomhle kolotoči se mnou. Takže si to pauzování vždycky zase rozmyslím.

Napsal jste spoustu skladeb, které se u nás staly rádiovými hity. Máte v repertoáru nějaké, které máte rád, ale u posluchačů nejsou tolik populární?

Na každé desce mám aspoň jednu takovou skladbu. Pochopitelně za tu jejich menší popularitu můžu hlavně já, protože jsem ty písničky tehdy nevybral jako singly do rádií a teď už je pozdě honit bycha. Za jedny ze svých nejsilnějších písní považuji Enyky benyky z alba Láska, Hollywood a Mindráček z desky Praxe relativity, z Kvadratury záchranného kruhu by to byl Vítr v kešeni, z Čecháček Made Já a ďábel a z Návodu ke čtení manuálu Cool v plotě a S lžstostí vám oznamujeme.

V září vydáte nové album *Sexy exity*. Jaké bude?

Snažili jsme se, aby bylo pestré. Jedna písnička na něm je ovlivněná gospellem, jiná jde víc do elektroniky, další evokuje 60. léta a zní v ní varhany Hammond, další je countryovka s harmonikou a tak dál. A jsou na něm i čtyři duety, s Mirkou Miškechovou, se Sabinou Křovákovou, s Petrem Lüftnerem a se členy skupiny Jananas, s nimiž jsme napsali hymnu pro Světlušku. I přes tu rozmanitost jsme se snažili, aby deska držela pohromadě, aby ne-

Nevím, jak člověka v hlavě napadne kus melodie. Možná je to tak, že přijde bůh a sešle mi ji.

působila dojmem, že je každá písnička od jiného autora. Také jsme se nesnažili za každou cenu z písní vyrobít další rádiové hity, spíš jsme chtěli, aby písně dostaly takovou aranž, která co nejvíce podpoří jejich atmosféru.

Napsal jste už řadu písníček pro jiné interprety. Baví vás to?

Střídavě, někdy ano a někdy ne. Na přelomu loňského a letošního roku jsem měl spoustu energie a říkal jsem si, že by mě bavilo psát víc pro jiné. Ze začátku mě to nabíjelo, ale pak už mi to přerostlo přes hlavu a nakonec jsem měl asi dva měsíce, kdy mi došly síly a zařikal jsem se, že s psaním pro ostatní končím. Teď jsem ve stadiu,

kdy si od toho dávám pauzu a píšu především pro sebe. Mimochodem, za poslední půlrok jsem napsal asi dvanáct skladeb nebo textů pro jiné interprety, což by vlastně vydalo na celé album.

Pro koho jste psal?

Třeba pro Lucii Bílou, i když doteď nevím, jestli nějaký můj text použije. Na několika písních jsem spolupracoval se Sebastianem a jeden text na muziku Pepy Vojtky jsem napsal pro Kamilu Nývltovou. Pro Vaška Noida Bárta jsem napsal hudbu i text, udělal jsem text pro kapelu From nebo pro Support Lesbiens. Ti si řekli, že by zkusili vydat další písničku v češtině, ale rozhodli se k tomu použít tu, která už má anglický text. Pro mě to bylo docela těžké zadání, zvlášť když mám pocit, že je ta píseň dobrá v angličtině, a pokud by to bylo na mně, do češtiny bych ji nepředělával.

Zajímavou výzvou pak pro mě je zkusit napsat pár písniček pro zahraniční trh. Jsem sice etablovaný jako textař, ale píšu i hudbu. Z devadesáti devíti procent je na mých albech ode mě. V zahraničí samozřejmě nikoho nezajímají mé české texty, ale s muzikou to chci zkusit.

Navíc mě fascinuje způsob, jakým dnes v zahraničí písně většinou vznikají. V jeden den se sejdou tři čtyři autoři a producent, ráno se zavřou ve studiu s ničím a večer mají hotovou otextovanou i zprodukovanou písničku, která je kolikrát opravdu skvělá. Přitom je třeba každý z těch autorů z jiného koutu světa.

Nabral jste už takovou zkušenost?

Zatím dvakrát. Nejdřív jsme takhle s Janou a Jendou z kapely Jananas dávali dohromady novou hymnu pro Světlušku. Ve druhém případě jsme náš tým rozšířili ještě o rakousko-amerického autora žijícího v Maďarsku a nizozemského producenta a složili jsme asi nejtanečnější skladbu, jakou jsem kdy měl. Ta první se pravděpodobně objeví na nové desce jako bonus. Tu druhou si spíš schovám na později. Ke zbytku desky by se přece jen moc nehodila. ☒

Nafouknutý fenomén jménem Eurovize

Eurovize se sice poprvé vysílala v roce 1956, pro Čechy jde však přece jen o docela nový fenomén. Znamená to mimo jiné, že Česká televize několik let za sebou vysílala do soutěžního klání skladby a s nimi interprety, kteří neměli sebemenší šanci. Letos se eurovizní prokletí podařilo prolomit s Mikolášem Josefem, jehož šesté místo v rámci finálového večera je nejen historickým zářezem pro Česko, ale také nezpochybnitelným úspěchem.

PŘIPRAVIL: VÁCLAV HNÁTEK (iDnes.cz)

Conchita Wurst, zdroj: Wikipedia

Pochybnosti přesto zůstávají. Zčásti je na vině česká malost, za něco si však může Eurovize sama.

Celý fenomén totiž funguje tak trochu jako sebenaplňující prorocství. Soutěž pořádá Evropská vysílací unie sdružující veřejnoprávní televize ze šestapadesáti (dnes už nejen evropských) zemí a tyto stanice, jak známo, na nějakou tu korunu, euro či libru nehledí.

Takže Eurovize je významná, protože ji vysílají významné stanice a pořád se o ní mluví. Skutečně? A co zkusit poměřit význam tím, kolik známých, neřkuli slavných hudebníků a hitů za svých třiašedesát ročníků vygenerovala? Ruku na srdce – kolik jich znáte? Jasně, je tu ABBA, Kanadanka Céline Dion zastupující Švýcarsko, z novodobých ročníků určitě metalisté Lordi nebo Conchita Wurst. V našich zeměpisných šířkách bude v povědomí ještě Udo Jürgens a milovníci oldies hudby si pravděpodobně vzpomenou na britskou zpěvačku Lulu. Jenže i v jejím případě to bude spíš hit Shout z roku 1964 než vítězná píseň z roku 1969, jež se jmenuje Boom Bang-a-Bang a v domovské Británii nedosáhla ani na špičku singlového žebříčku.

Možná tedy bude lepší sledovat, jakého úspěchu dosáhli vítězové a další výrazní účastníci Eurovize třeba na koncertním poli. Co na tom, že nám nějaké jméno po padesáti letech nezazvoní, třeba dotyčný další desetiletí objížděl světové nebo alespoň západoevropské halý a udělal si z eurovizního zářezu slušné živobytí.

Tak třeba Conchita Wurst vystupovala letos podle serveru Setlist.fm v londýnském Palladiu s kapacitou přes dva tisíce lidí, v rakouském Spielbergu ne v open air prostoru pro sto tisíc lidí jako loni Rolling Stones, ale v městském centru. Také zmínění Finové Lordi jezdí hlavně po festivalech včetně letošních Masters of Rock a klubech. Prostě druhá ABBA nebo Céline Dion z Eurovize ne a ne vzejít.

Navíc je potřeba si uvědomit, že plný název klání zní Eurovision Song Contest, jde tedy o soutěž písní. Ne zpěváků

Lordi, zdroj: Wikipedia

a kapel, tedy interpretů, ale skladeb, které prezentují.

Což vytváří notně schizofrenní situaci. V dobách, kdy uchazeči o místo v orchestru hrají za plentou, aby je komise nemohla posuzovat na základě toho, zda je hráč bílý nebo černý, tlustý nebo tenký, muž nebo žena, řešíme zrovna v případě letošní Eurovize, že vítězná zpěvačka skvěle podtrhává žádoucí diverzitu, protože je oplácená a tak nějak celkově jiná, než se od popové hvězdy očekává.

Přitom by se neměla posuzovat Netta Barzilai jako osoba, ale píseň Toy, pod níž však vůbec není podepsaná vítězná zpěvačka, nýbrž skladatel Doron Medalie a producent Stav Beger. A o nich se kdovíproč vůbec nemluví.

Tedy, nemluvílo se o nich do chvíle, než si letošní ročník Eurovize nadělil skandál v podobě možné vykrádačky. Vydavatelství Universal Music totiž oběma autorům zaslalo varovný dopis s upozorněním, že jejich píseň je kopii

hitu Seven Nation Army, který v roce 2003 vydala kapela The White Stripes. Izraelský deník Haaretz o nápadné podobnosti ostatně psal už v březnu: „Doufejme, že Jack White skladbu neuslyší ještě před soutěží. Mohl by na ni totiž podat žalobu.“

A pokud by se s tímto názorem ztotožnil soud, byla by podle ČTK píseň diskvalifikována z Eurovize a Izrael by přišel o vítězství i právo být hostitelem soutěže příští rok. Podle pravidel musí být skladby soutěžící na Eurovizi originály. Uvidíme, jak se celá kauza vyvrbí, ale je dost dobře možné, že vítězky z vítězné skladby poputují do kapsy amerického kytaristy a celá soutěž odejde spíš s ostudou.

Navzdory tomu všemu není pochyb o tom, že Eurovize je skutečně fenomén. Tvrdí se o ní, že jde o nejsledovanější nespportovní televizní pořad na světě. Když Libor Bouček pravidelně tu z Kyjeva, tu z Lisabonu hlásí, jak soutěží žije celé město, rád mu to

věřím. Ostatně historika, jak se písničkář George Ezra nevědomky přimotal do bujarých eurovizních oslav ve švédském Malmö, kvůli tomu nestihl ranní vlak do Budapešti, a tak vznikla stejnojmenná píseň, patří k dnes už legendárním příběhům.

Tomu všemu nemám problém uvěřit, ale stejně si představuji, jak by to vypadalo, kdyby v blízké budoucnosti vyhrál některý z následovníků Mikolase Josefa a další ročník Eurovize by hostilo Česko. Což bych tuzemským hudebníkům ze srdce přál! Jenže... Soutěžní večery by se pravděpodobně konaly v pražské O2 areně, kde taky jinde. Sledovalo by je čtvrt miliardy diváků v celé Evropě a přidruženém světě. Liborové Boučkové ze všech zúčastněných zemí by sdíleli mír, lásku a dobrotu... a už někde na Balabence by o existenci Eurovize neměl nikdo ani tušení.

Událost světového, ba dokonce kosmického významu! A Češi by ji stejně ošvejkovali. ☒

Visací zámek

Jdou dohromady slova punk a evergreen?

Loni oslavili vyprodaným koncertem v Lucerně 35 let existence. A celých pětadvacet sezon, včetně těch totalitních, ukazovali, že punk rock se nemusí tvářit jenom sveřepě, rebelsky a sarkasticky. Patří k němu také nadsázka a humor.

PŘIPRAVIL: TOMÁŠ POLÍVKA

ODPOVÍDAJÍ: ZPĚVÁK JAN "HONY" HAUBERT (H) A KYTARISTA MICHAL "PIXIES" PIXA (P)

Autor pochopitelně netuší, že píše evergreen. Kdy vás poprvé napadlo, že Traktor má šanci na věčně zelené políčko?

H: Hned. Michal po návratu z hospody na strahovskou jizbu zničehonic popadl španělku a zahrál nejen skvělý úvodní riff, ale pokračoval v hoblování a k mému údivu zavřeštěl i komický text od „jede traktor, je to Zetor“ přes celou první sloku až po shrnující refrén „kriminálita mládeže“. Byl jsem nadšený a daroval jsem Michalovi jednoho ze svých lahváčů. Okamžitě jsme dopsali další dvě sloky, šlo to dobře a váleli jsme se smíchy. V elektrickém provedení zněl Traktor ještě líp, takže jsem už v roce 1983 Traktor uváděl jako nejslavnější píseň všech dob.

P: Tahle pecka měla svůj prazáčátek na bramborové brigádě v šestnácti letech. Život traktoristů se zdál být strašidelný. Od časného rána až do pozdního večera vibrovat a poskakovat se zbytkovým alkoholem v krvi v kabině traktoru plné prachu a v neskutečném letním vedru nebo v děsné kose v zimě. Po práci pár piv a panáků a tak dál a dál po celý traktoristický život. Původně jsem si mumlal něco jako „jede traktor, je to magor, jede do hor vorat brambor“, ale jakmile vznikla naše grupa punkowa, tak jsem to hned zhudebnil a spolu s Honym dotvořil. Že to je hit, se ukázalo na prvních koncertech. Verš je tak štěpný, že si jej hned všichni zazpívali s námi.

Slovo evergreen moc nepasuje k punku, který má být aktuální, buřičský. Není to předsudek?

H: Slovo evergreen znám z dětství. Jakmile rádio oznámilo, že bude následovat hodinka evergreenů, tak jsem ho vypínal nebo prchal z domu. Evergreen tehdy znamenal hodně starou, podivně nahanou a protivně vlezlou melodii. Ale ve smyslu stále svěží písničky mám mnoho favoritů. Třeba Táta to chtěl zakázat od Garáže, Pal vocud od Jasně páky, Sid Vicious byl nevinnej od Plexis, Maštal od Horkýžů, to by byl dlouhý seznam. Jožin z bažin je taky výborná píseň, Metallica zvolila dobře.

Jakou jste slyšeli nejpitoresknější verzi svojí písne?

H: Hodně zvláštní je Známečka punku od Tap Tap Orchestra. Párkrát jsem ji s nimi zpíval a měl jsem velké problémy, neb kytary úplně chybí a horko těžko se hledá melodická linka. Navíc to Tap Tapové hráli dost potichu, což já nesnáším. Na pódiu mám rád hluk. Je zvláštní, že jsem nikdy neviděl nějakou kapelu hrát Traktor. Z hlášení OSA vím, že ho hraje spousta kapel, ale mám smůlu, ještě jsem se nenachomýtl.

P: Čím dál víc si uvědomuji, že mnohé písničky hrajeme s vlastním feelingem, který jiným muzikantům nesedí. Ono se řekne „Ježiši, vždyť je to boogie woogie jasný jak facka“, ale když jsme pozvali hejno známých kytaristů, aby s námi natočili verzi pro videoklip Visací zámek a 33 kytaristů, tak to nikomu moc nešlo. Nejlepší byl Ota Hereš. Co mě ale šokovalo, bylo, že ani mnoho bubeníků, zejména těch přísně hrajících, to mnohdy vůbec nedávalo. O Známečku punku ani nemluví. Je tam spousta

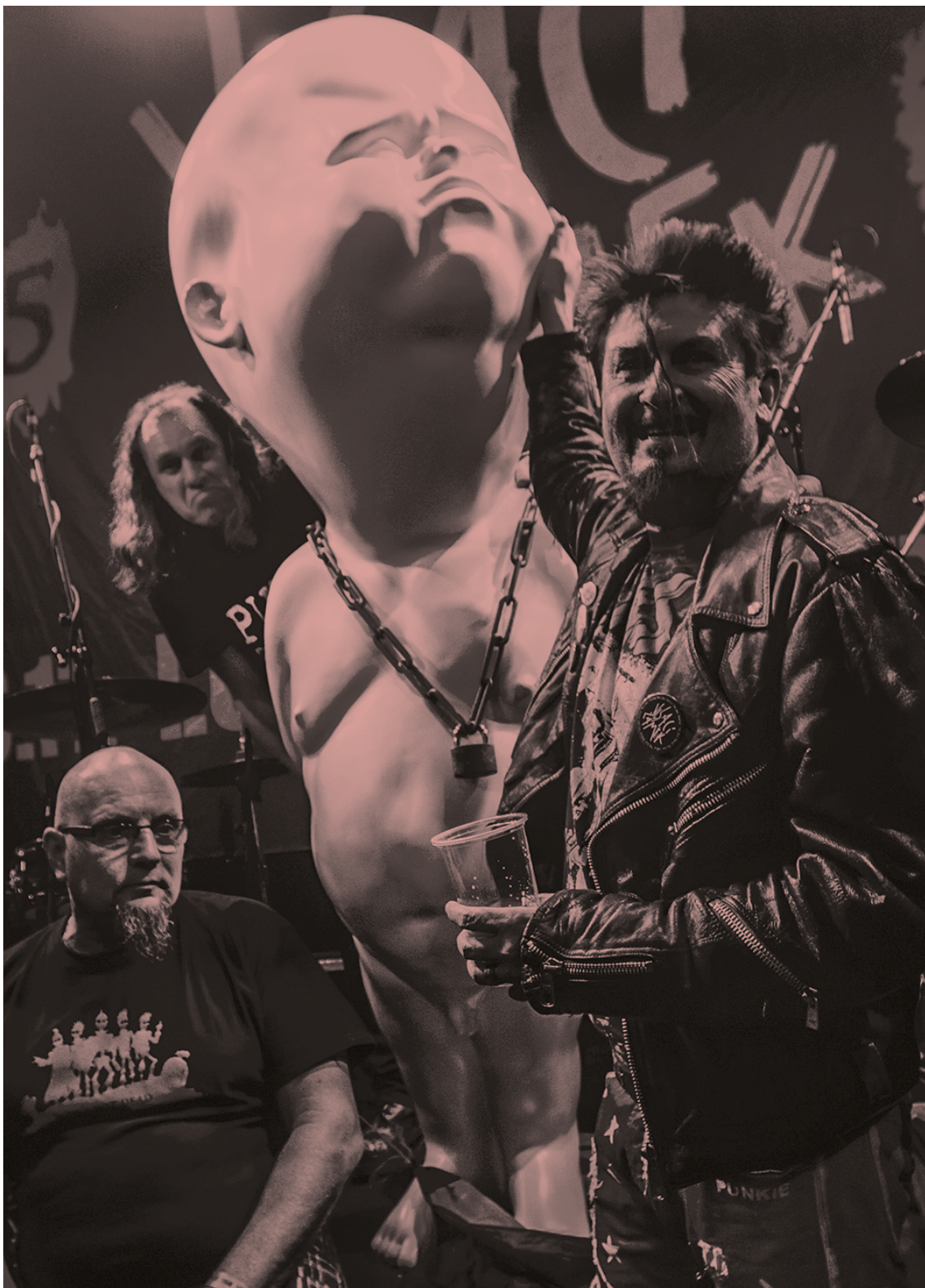

Foto: archiv Visacího zámku

předrážek, které mnozí vůbec nehrají. Mám v paměti, jak jsem hrál tuhle píseň s rodinnou kapelou režiséra Bohdana Slámy na afterparty premiéry filmu Čtyři slunce. Stoupl jsem si na pódium, kluci Slámovci začali hrát a já jsem se vůbec, ale vůbec nechytil.

Mladší publikum už nemůže tušit, o čem je třeba text dalšího evergreenu Povolávák. V čem se s vámi shodnou mladí fanoušci?

P: Například v tom, že je třeba vést válku s klíšťaty, která ohrožují naši populaci víc než terorismus. Ale i v tom, že by nebylo od věci založit Punkové království. O našich postojích k prezidentovi ani nemluví.

nezeptal, jestli mám čas, a začal do mě něco dlouze hustit. Navíc podotkl, že vše se nahrává. Několikrát za den v těch nejnevhodnějších chvílích. Banky, telefonní operátoři, pojišťováci, dokonce mě dlouho otravovaly i masážní salony. Měl jsem toho fakt dost, a tak jsem posléze do telefonu řval hned v první vteřině hovoru: Nechci, nechci!

Když se blíží plánované vydání alba, dokážete se přinutit k psaní písní, nebo čekáte, až přijde nápad?

P: Čekání na nápad a strkání jej do šuplíku jsou samozřejmě nejlepší řešení. Ve skutečnosti se před vydáním desky více scházíme, komponujeme a koncentrujeme se na konečné dílo. Což je čím dál těžší. Mozek každého z nás je zasypán množstvím starostí

Foto: archiv Visacího zámku

Občas zhudebníte poezii. I Traktor „nastartoval“ nápadem na text. Začínáte častěji od textu, nebo od riffu, melodie?

H: Skládám podobojí. Někdy je první text, jindy nápěv. Někdy kytarový riff, jindy basová linka. Někdy zajímavý shluk slabik a někdy nejasná myšlenka. Když máme vydat nové album, skládám usilovněji, ale spíš stačí opatrovat starší náhodně nabyté nápady. Autocenzura samozřejmě funguje. Mám rád černý humor a makabrozní hesla. Třeba Kill 'Em All, jak to zpívá Metallica, nebo Beat the Bastards od Exploited. Ale v češtině je to problém. Celé dny mi trvalo, než jsem si troufl napsat: „Je to válka, zabij klíšťě!“ Myslel jsem,

Foto: archiv Visacího zámku

Dar vtípně se trefit do „znamení doby“ máte pořád, reakce na agresivní reklamu v titulní písni zatím posledního alba Punkový království je výborná. Co konkrétně vás nakoplo?

H: Už mi lezly na nervy takzvané komerční telefonáty. Cizí hlas se ani

a někdy i leností. Nejlíp se v punk rocku vymýšlí songy, když se člověk „zleje jak Rus“, oprostí od všech klíšě, kterými je až po uši nasáklý, popadne kytaru a vychrlí song a text od srdce a nepřemýšlí o tom, jak je ještě vyumělkovat. To se mi nepovedlo už 33 let. (smích)

Co jste si říkali, když vás uvedli do Beatové síně slávy?

P: Cítili jsme to jako ocenění naší hudby a textů a snad i určitého přínosu českému rocku. Samozřejmě nás těší, že nás tam dostala i poměrně široká fanouškovská základna. Ale nemá cenu to přeceňovat, protože při počtu rockových kapel, které v ČR máme, dostane toto ocenění časem každá kapela, která se dožije 25 let.

Zakládáte si na stále stejném obsazení jako v roce 1982. Kdyby kdokoli z kapely pověsil kumšt na hřebík, končíte všichni? Nebo budete hrát v jiných sestavách?

H: Po padesátce jsem chytil druhý dech, koncerty si užívám jako nikdy předtím. Nervozita je pryč, repertoáru věřím a spoluhráčům taky. A jak říká Michal, po padesátce je muž na vrcholu svých psychických, fyzických i finančních sil. Doufám, že budeme ve stejném složení hrát pořád dál.

P: Myslím, že každý z nás to cítí jako unikátní složení, ze kterého když vystoupíš, už se na podobný post nikdy nevrátíš. Každý má chuť hrát tak dlouho, dokud to půjde. ☒

že klíšata nemají žádné zastánce, v televizi často běží reklamy na smrtící spreje proti klíšatům, ale na koncertech někteří lidé koukají fakt vyjeveně.

Dnešní doba je dost inspirativní, že? Už máte připraveno něco pro další desku?

H: Osm nových písní je rozpracovaných, pár jich už hrajeme na koncertech. Máme políčeno i na vizuální stránku. Slovenský výtvarník Viktor Frešo nám zapůjčil dvoumetrovou sochu zvanou Pičus. Už jsme ji otestovali na scéně a vypadá pyšně a monstrózně. Pičuství bude zřejmě tématem další desky.

Foto: archiv Visáčho zámku

Dobyli svět

Bohuslav Martinů

Při zasedání poroty Soutěže Bohuslava Martinů, v rámci mezinárodních interpretačních kurzů Praha—Viedeň—Budapešť, vyslovil jeden zahraniční hudebník tato slova: „Je to zvláštní, ale u Martinů stačí jen několik taktů kterékoli skladby a je okamžitě rozpoznatelný.“ Čím to je? Někdo řekne melodikou a harmonií, jiný dodá typicky zvláštní poetikou, s nevšedně krásnou vnitřní náplní lidskosti a vztahu ke svému okolí. Lze těmito nebombastickými prostředky oslovit svět?

PŘIPRAVIL: JIŘÍ HLAVÁČ

Před dvěma roky jsem přijal post předsedy správní rady Nadace Bohuslava Martinů a vstoupil do nové fáze mého hudebního vztahu k tomuto jedinečnému tvůrci. Řadu jeho komorních skladeb jsem zahrál na stovkách pódii po celém světě a domníval jsem se, že jeho kompozičnímu stylu rozumím velmi dobře. *Madrigaly* pro hoboj, klarinet a fagot, *Sonatinu* pro klarinet, *Kuchyňskou revui*, *Klavírní sextet* nebo *Kvartet s bubínkem* jsem znal do nejmenších detailů, a přesto přišlo něco nečekaného. Začal jsem postupně vstupovat do jeho rozsáhlého díla orchestrálního, vokálního, symfonického i operního a znovu jsem poznával tvůrčí jedinečnost, původnost a neopakovatelnost. Může mít ostatně tvůrce vyšší ambice?

V životě Bohuslava Martinů nešlo nikdy o skokový vývoj. Nebyl zázračným dítětem, a i když komponoval zdánlivě velmi lehce a s vysokou produktivitou, nešlo o činnost bezděčnou a snadnou. Víím, jak důkladně sledoval problematiku každé nové skladby, jak promýšlel instrumentaci, jak věřil interpretům, kteří se ujali uvedení nových skladeb do praxe. Potvrdili mně to Jiří Tancibudek, pro něhož Martinů napsal Koncert pro hoboj a malý orchestr, Jan Novák, jemuž Martinů pomáhal pedagogickou radou i praktickým směřováním k vlastní skladatelské metodě, nebo Karel Husa, který poznal jeho začlenění do mezinárodního kontextu v Paříži před i po druhé světové válce. Martinů, ač o to nikterak neusiloval, tam byl už tehdy obecně chápán jako tvůrce světového významu a přínosu.

Martinů vyrostl v duchu protiromantické generace, která vystoupila po první světové válce, nicméně choval ve velké úctě odkaz Bedřicha Smetany, Antonína Dvořáka i svého učitele Josefa Suka. Jeho talent poznamenal zcela zásadně Albert Roussel, za nímž Martinů odjel do Paříže v roce 1923 a žil tam až do roku 1941. V důsledku událostí druhé světové války se přestěhoval do USA, po roce 1948, kdy bylo politicky rozhodnuto o tom, že Martinů se do své vlasti nevrátí, prožil následné roky ve Francii, Itálii a Švýcarsku. Byl uznávaným světovým autorem s jasně českým hudebním základem a melodikou.

Řada jeho skladeb se zařadila mezi dramaturgicky velmi frekventovaná a posluchačsky vděčná díla – *Half-time*, *La Bagarre*, *Sinfonia concertante pro dva orchestry*, *La Jolla*, *Fresky Piera della Francesca*, *Polní mše*, koncerty pro klavír, housle, violoncello, cembalo či už zmíněný hoboj, smyčcové kvartety, *Nový špalíček*, *Otvírání studánky*.

Mezi světovými i českými umělci se objevila řada interpretů, kteří tyto skladby proslavili po celém světě – Charles Munch, Charles Mackerras, Maurice André, Jean-Pierre Rampal, Česká filharmonie, Václav Talich, Rafael Kubelík, Rudolf Firkušný, Smetanovo kvarteto, Josef Páleníček, Josef Suk, Zuzana Růžičková, Kvarteto města Prahy, Emil Leichner, Jiří Bělohlávek, Libor Pešek.

Je úžasným zjištěním, že v tomto duchu se dnes jeho dílu věnuje i naše mladá generace skvělých instrumentalistů a dirigentů, např. Martin Kasík, Ivo Kahánek, Tomáš

Foto: Centrum Bohuslava Martinů, Polička

Netopil, Jakub Hrůša, Jana Brožková nebo Petr Nouzovský, který spolu s Plzeňskou filharmonií a dirigentem Tomášem Braunerem získal za soubornou nahrávku violoncellových koncertů a koncertantních skladeb Bohuslava Martinů prestižní Classic Prague Awards 2017.

Dnes, kdy opět posilují hlasy, že únorové události v roce 1948 neznamenaly v našem rozvoji nic zásadního, je nutno říci, že v případě Bohuslava Martinů a jeho potenciálních nástupců to bylo zcela likvidační. Na zámku Zbiroh měla být ustavena skladatelská kolej, po vzoru osvědčené a uznávané houslové koleje profesora Ševčíka, a na profesora Martinů se těšili mimo

jiné Viktor Kalabis, Petr Eben či Zdeněk Šesták. Martinů nepřijel a naši mladí autoři s ním přímý kontakt už nikdy nesměli mít. Viktor Kalabis to ohodnotil slovy: „Česká hudba druhé poloviny 20. století by vypadala jinak, kdyby zde Martinů mohl vyučovat.“

Jeho manželka Charlotta Martinů jej charakterizovala těmito slovy: „Jsem z venkovské rodiny tvrdě pracujících lidí. Před Bohušem jsem žádné umělice a jejich svět neznala. Nyní jsem začala poznávat i tvůrčí práci ducha. Bohuš byl velmi pracovitý a uměl si rozdělit čas. Pracoval celé dopoledne, po obědě si vyšel na dvě tři hodiny na bulváry, probíral se tam knihami a výtvarnými díly, diskutoval s kolegy. Večer opět

pracoval, dovedl být neuvěřitelně milý, pozorný a šťastný.“

V dodatku k mému úvodu jen malé doplnění. V současnosti podpořila Nadace Bohuslava Martinů nastudování Řeckých pašijí ve slavném operním divadle v Jekatěrinburgu a půjde o první uvedení operního díla Bohuslava Martinů v dlouhé historii této země. Na repertoáru divadla bude opera po dobu pěti sezon. Skladatel pracoval na tomto díle tři roky, několikrát je změnil a přepsal partituru. Z nadměrné práce si namohl ruku a po léta potom trpěl „spisovatelskou křečí“. Potvrdil tak ovšem filozofii velkých tvůrců, že umělecká tvůrčí práce je nekonečná. ☒

Šuplíky textařů

Naruby

CD Nerez: *Na vařený nudli*
(Panton 1988)

TEXT: ZUZANA NAVAROVÁ
(ZASTUPOVÁNA OD 1985,
V DATABÁZI MÁ REGISTROVÁNO
102 HUDEBNÍCH DĚL)

HUDBA: ZDENĚK VŘEŠTÁL
(ZASTUPOVÁN OD 1985,
V DATABÁZI MÁ REGISTROVÁNO
283 HUDEBNÍCH DĚL)

Tenhle text vytáhla Zuzana o přestávce natáčení v královéhradeckém studiu Jednota – odpočívali jsme na tzv. parkánech, což byl zničený parčík pod hradeckými hradbami. Motalo se tam několik malých cikáňat, a protože jsem měl s sebou kytaru, hned jsem vymyslel muziku, šlo to úplně samo. Zuzka začala spontánně tleskat do refrénu a bylo to hotové. Taky děti nám po naší krátké „produkci“ zatleskaly a tím byla píseň oficiálně schválena na nejvyšších místech někde v nebi. Děti jsou upřímné a Romové poznají dobrou muziku. Odpoledne jsme ji natočili a skladba se potom dostala na druhou LP desku Nerez – Na vařený nudli. Zuzana byla hodně chytrá ženská, která však svou intelektuální převahu nedávala okatě najevo – dokázala se bavit jak s Věrou Bílou, tak s Hankou Zaňákovou a člověk měl vždycky pocít, že jsou to veliké kamarádky. Bylo nám s ní moc fajn!

Zdeněk Vřešťál

A jsem zas já
Hluboko nad věcí
A jsem zas já
Palčivá v záblescích
Dívám se do tebe
Lesklá a schýlená
Jsem trochu z ocele
A trochu smířená

Zasej mě v kamení
Sklidíš mě v rozpuku
Trhej mě z kořenů
Vezmu tě za ruku
Jsem tvoje nálada
Jsem tvoje poslední
Půlnoční zahrada
V dlážděném poledni

Jsem drátek ze stříbra
Na noze holubí
Chytám tě za křídla
Jsem celá naruby
Jsem rána bez hluku
Lesklá a vzdálená
Beru tě za ruku

A jsem zas já...

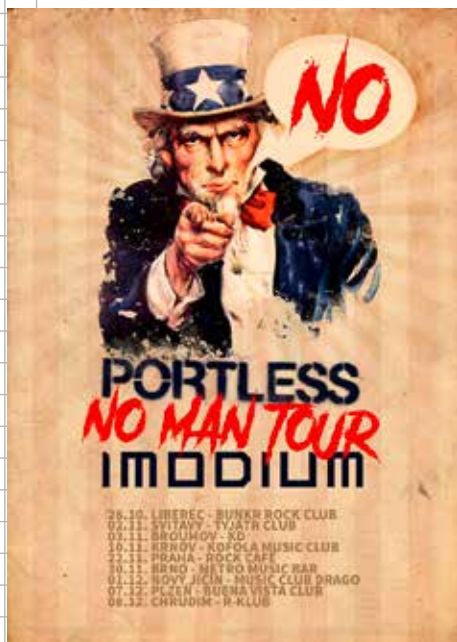
A jsem zas já
Hluboko nad věcí
A jsem zas já
Palčivá v záblescích
Hluboko nad věcí
Lesklá a vzdálená
Dívám se do sebe
Vidím tvá ramena...

nástěnka

Na e-mail nastenka@osa.cz nám můžete zasílat své postřehy, novinky, úspěchy atd. Info pište stručné a jasné, popřípadě doplněné odkazem na web. Uvádějte prosím svůj podpis. Těšíme se na vaše příspěvky!

Kapely Imodium a Portless vyrazí na společnou podzimní No Man Tour 2018

Název turné No Man je zároveň i název společného singlu, který obě kapely v současné době dokončují. Dva osobité hlasy frontmanů Kryštofa Michala a Thoma Frödeho v singlu doplní i rapper Henry D, který již delší dobu spolupracuje s kapelou Portless.

Skupina Lucie vydává luxusní vinylbox

Nejúspěšnější česká kapela posledních třiceti let vydává vinylbox! Skupina Lucie připravila pro fajnšmekry a fanoušky krásný dárek v podobě luxusního vinylboxu, který obsahuje remasterovaná všechna řadová alba, oba dnes už raritní „živáky“ z pražské Lucerny a archivní booklet fotografií z historie kapely.

Písničkář Pokáč převzal zlatou desku za prodej svého albového debutu Vlasy

Album vyšlo vloni na jaře a vyneslo Pokáčovi nominaci na Objev roku 2017 v anketě Český slavík a na cenu Anděl České hudební akademie. Vlasy si vedou dobře i na YouTube: klip k písni Vymláčený entry už přesáhl hranici 2,6 milionu zhlédnutí a klip Mám doma kočku patřil k nejúspěšnějším virálním videím.

David Stypka natočil videoklip k singlu Kříž

David Stypka – držitel ceny Anděl v kategorii Nejlepší interpret roku – natočil videoklip k singlu Kříž, který doprovodí do kin film Úsměvy smutných mužů režiséra Dana Svátka.

Kytarista Luboš Andršt to dotáhl až do muzea

Pražské Popmuseum připravilo k životnímu jubileu brilantního kytaristy Luboše Andršta výstavu Luboš Andršt 70. Expozice je pojatá jako pečlivé historické ohlédnutí za jeho bohatou kariérou. Trvá do 6. října.

Foto: Lucas Kozel

Mydy Rabycad se hlásí s novým klipem k písni Ain't No Light

Kapela Mydy Rabycad v čele se zpěvačkou Žofíí Dařbujánovou ve svém programu nepolevuje ani během festivalové sezóny. Po návratu z Ameriky, kde zapůsobili mimo jiné také na obřím Festivalu International de Louisiane v Lafayette, odehráli sezónu na českých festivalech a ještě stihli natočit klip k písni Ain't No Light.

Martin Kratochvíl a Tony Ackerman, turné USA

Pianista Martin Kratochvíl se svým americkým kolegou kytaristou Tony Ackermanem vyrazili koncem března na zájezd do Spojených států. Těžištěm turné se stal koncert pořádaný univerzitou v Lincolnu, Nebraska, připojený volně k oslavám 50 let pražského jara, který organizovala katedra historie a na který pozval profesor James Le Seueur řadu vynikajících spíkrů z Česka i zámoří. Vedle zmíněného dua zazněly v Lincolnu i skladby Karla Husy, Petra Ebena a Antonína Dvořáka, který prožil letní prázdniny v nedalekém Spillville ve státě Iowa.

Akustické duo ale začalo turné v Novém Mexiku a skončilo v New Yorku. Koncerty se odehrávaly většinou v jazzových klubech; poslední koncert v New Yorku ale pořádalo České centrum ve velkém sále Českého domu na 73. ulici. Oba umělci byli odměněni „standing ovation“.

nově vydaná CD

SENTENCELESS
SENTENCE
MICHAL
RATAJ

MICHAL RATAJ *Sentenceless Sentence*

Přední osobnost české elektroakustické hudby na novém albu *Věta bez věty* (či anglicky *Sentenceless Sentence*) shrnuje poslední čtyři roky své osobité tvorby čistě elektronické i ve spojení s vybranými hudebníky a performery. Bleděmodrý přebal s rozmazanou fotografií zamlžené krajiny dobře ilustruje obsah a nenásilnou náladu převážně instrumentálního alba, jehož hudba plyne přirozeně a beze spěchu.

GROOVE ARMY *Enter the G.A.R.S.*

Bubenický projekt Groove Army pod vedením zkušeného hudebníka Tokhiho přichází se svou první oficiální deskou: *Enter the G.A.R.S.* Jedná se o koncertní verzi programu, která dostala jméno *Royal Squad*. Bubeníci na ní poprvé představují autorské skladby, které se z vyložené bicích nástrojů a oblasti world music posouvají díky samplem, syntezátorům, živé kapele a DJovi spíše k instrumentálnímu popu. Skladby v moderních aranžích a několik ryze bubenických bonusů představují kapelu v úplně novém světle.

MAREK ZTRACENÝ *Vlastní svět*

Marek Ztracený zraje jako víno a po třech letech od posledního titulu vydává v pořadí páté album s názvem *Vlastní svět*. Producentem je Dalibor Cidlinský jr., v současnosti vyhledávaný producent (Slza, Xindl X, Tomáš Klus), který mu vtiskl moderní poprockový zvuk. S Daliborem se Marek spojil již před dvěma lety, kdy jako první nahrávka vznikl stejnojmenný singl *Vlastní svět*. Ten prověděl schopnost obou – Marka jako autora a Dalibora jako producenta – vytvořit rádiový hit. Novinka však obsahuje další megahit, se kterým se již mohli posluchači v éteru seznámit, a to skladbu *Léto 95*. Album ale nabízí i další hity, včetně aktuálního rádiového singlu *Minulost*, tanečně laděné letní písně, nebo balady *Naše cesty*. Posluchači si ale určitě zamilují i hravou skladbu *Dvě láhve vína* s nádechem romské muziky či duet s Martou Jandovou *Počasí*. Všechny jedenáct písní na novém albu jsou silné a vyrovnané skladby, které dokazují Markovy autorské kvality. Zajímavostí alba je pak speciální booklet, kam přispělo různými vzkazy více než 200 Markových fanoušků.

BRAAGAS *O ptácích a rybách*

Nové album přináší jednu velkou změnu, je v češtině. Svým šestým řadovým albem vstupuje hvězda české world music na zcela novou půdu. Nová nahrávka nese jasný rukopis kapely BraAgas – akustické a netradiční nástroje i stylové posazení zpěvů a krásný souzvuk vícehlasů.

VLADIMÍR MIŠÍK *Životní režim*

Kolekce čtrnácti písní pojmenovaná *Životní režim / Run of the Mill* nabízí pomyslné best of Mišíkových big-bitových skladeb z let 1976 až 2010. Jak už napovídá podtitul *Bigbít 1976–2010*, najdeme zde skladby ze sedmi Mišíkových řadových alb mapující úctyhodných čtyřiatřicet let jeho sólové tvorby. Vedle titulní písně nechybí *Taxůvka*, *Bazar*, *Jednohubky*, *Šmajdák*, *Jam session* nebo *Cajun*, tedy rockovky s flamengovským šmakem, národem milované klasické poloakustické „mišíkovky“, typické hořkosladké blues i zábavně funkční skoro-reggae či skorojigy.

Dvaapadesátistránkový booklet nabízí komplet všech českých textů z pera samotného Mišíka, ale též Jiřího Dědečka, Václava Hraběte, Jiřího Suchého, Vladimíra Mertý či Jiřího Kainara a jejich anglických překladů. Vše pak skvěle doplňují Halounovy grafiky, výborně souznící s Mišíkovými tóny a slovy. Zároveň je tato kompilace také do určité míry i lidskou generační výpovědí hodnou prvotřídního muzikanta, skladatele, básníka a výjimečného člověka, kterým Vladimír Mišík bez sebemenších pochyb je.

SHARKASS *Vyvolávám*

Raperka, textařka a producentka SharkaSs se po ložském vydání debutového alba *Protiklady* a veselém singlu *Jedeme na Bali* opět hlásí o slovo s novými skladbami. Najdeme je na novém EP *Vyvolávám*, pro které je signifikantní alternativnější pojetí, než na jaké jsme byli doposud u SharkaSs zvyklí. S tím ostatně souvisí i nový instrumentální projekt *Connection*, který SharkaSs vydává pod svým občanským jménem Šárka Geroldová. Jak EP *Vyvolávám*, tak *Connection* na první poslech zaujmou hodně osobitým pojetím a zvukem. Zásadní podíl na tom má skutečnost, že se jedná o velice osobité umělecké počiny, jimiž talentovaná hudebnice reflektuje předešlé události ve svém životě.

filmové premiéry

Úsměvy smutných mužů

Režie: Dan Svátek
Hudba: Ondřej Havlík

Úsměvy smutných mužů přiblíží příběhy úspěšných chlapů, kteří se přes dno lahve dostali na samotné dno života. Na dno, odkud vede už jen cesta vzhůru. Na válečné stezce s chlastem potkává Josef třeba Honzu, bývalého reprezentanta v triatlonu a účastníka nejtěžšího závodu světa Ironman. Úředník a geniální matematik Milan zase věří, že je vyslancem z vesmíru. Někoho zradila žena, někdo hrál v německém gay pornu a svůj příběh má i Tomáš, který zašel ve vztahu se svou nevlastní dcerou až příliš daleko. Všichni z různých důvodů chlastali ve velkém stylu první ligu, někdo sám doma, jiný jako tahoun v hospodě. Pod dohledem přísné primářky a v pevném režimu teď společně poznávají, jak lehké bylo opojnému alkoholu propadnout a naopak jak těžká je cesta ze závislosti ven. Ze závislosti už ale cesta ven nevede, jediná šance je nahradit alkohol něčím jiným. Co takhle uběhnout maraton?

Miss Hanoi

Režie: Zdeněk Viktora
Hudba: Jiří Hájek

V malém příhraničním městě je silná vietnamská komunita. Ve městě byla před čtyřmi lety zavražděna vietnamská dívka Hien, krátce poté, co vyhrála okresní soutěž krásy. Jejím vrahem byl nezletilý Jan Polanský. Vrah byl jako nezletilý umístěn do výchovného ústavu, odkud ho po dovršení plnoletosti právě pustili. Krátce poté je nalezen mrtvý. Na místo činu přijíždí z okresní kriminálky zkušený vyšetřovatel kapitán Kříž, který není vůbec nadšený, když dostane k ruce místní policistku vietnamského původu Anh. Anh musí překonávat nejen předsudky těch, kteří nepřijali fakt, že Vietnamka může dělat policistku, ale i tlak ze strany vlastní rodiny, která se také nesmířila s výběrem jejího povolání. Do toho Kříž navíc zjišťuje, že Anh má až podezřele blízko k rodině oběti.

JAZZOVÁ ODYSSEA

Jan Konopásek a Jiří Plocek

Saxofonista Jan Konopásek (1931) je českou jazzovou legendou, zakladatelskou osobností moderního jazzu v Československu ve druhé polovině 20. století. Osudovým parťákem mu byl vibrafonista Karel Velebný. Spolu zakládali průkopnické formace Studio 5 a S+H Q. Konopásek je také jedním z mála českých hudebníků, kteří se po svém odchodu do emigrace uplatnili ve špičkových amerických jazzových orchestrech. Konopáskovy vzpomínky jsou nejen obrazem muzikantského života, ale i svěbytnou kronikou doby. Mrazivé doteky poválečné totality se střídají s humornými epizodami, jako je třeba zrození Járy Cimrmana. Spolu s vypravěčem putujeme v roce 1965 dobrodružně do emigrace – nejprve do Německa a pak do USA. Učitel na prestižní hudební škole Berklee v Bostonu, hráč v elitních orchestrech, muzikant na zámořských lodích, ale také realitní agent a řidič nákladáku. Humorný glosátor života. To vše je Jan Konopásek. Spoluautorem knihy je Jiří Plocek (1961), hudebník, hudební vydavatel, publicista a rozhlasový redaktor.

DRTIVÉ JISTOTY JB

Jan Burian, Pavel Klusák

Knižní bilanční rozhovor hudebního publicisty Pavla Klusáka (1969) s Janem Burianem (1952) o hudbě a písničkách mapuje Burianovo rodinné zázemí, tvůrčí zdroje a autorskou tvorbu za bezmála půl století. Jsou představena řadová alba, okolnosti jejich vzniku a také důležitá hudební partnerství – od hraní ve dvojici s Jiřím Dědečkem, Danielem Fikejzem nebo Petrem Skoumalem, se skupinou Zvláštní vydání s Vlastislavem Matouškem, v triu s Františkem Jančem a Janem Jeřábkem až po spolupráci se syny Janem a Jiřím nebo nejnověji se skupinou Bizarre Band. Kromě hudebníků se rozhovor věnuje i tvůrčí spolupráci s předními zvukaři a dalšími spolupracovníky. Závěr knihy tvoří autorský komentář Jana Buriana k pětadvacítce jeho písní. Nechybí ani kompletní diskografie a rejstříky.

VZPOMÍNÁME

Vladimír Čech (93) — textař

Zastupován od 1959
V databázi má registrováno 192 hudebních děl

Leon Slezák (91) — skladatel

Zastupován od 1963
V databázi má registrováno 15 hudebních děl

František Jančík (82) — skladatel

Zastupován od 2005
V databázi má registrováno 135 hudebních děl

Milan Lopata (92) — skladatel

Zastupován od 1966
V databázi má registrováno 12 hudebních děl

Zdenek Plachý (56) — skladatel, textař

Zastupován od 1988
V databázi má registrováno 36 hudebních děl

Cena za práva autorů hudby

Ten čas letí tryskem. Jsou to dva roky, co sazby autorských odměn OSA vzbudily mediální pozornost. Jednalo se o sazby za rozhlasové a televizní přístroje v hospodách, hotelových pokojích či v obchodech a provozovnách služeb. Tlak některých skupin byl tak velký, že se o sazby OSA začal zajímat Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Šetření ze strany Úřadu probíhalo bezmála dva roky. Úřad se, v souladu s judikaturou Soudního dvora EU, v rámci svého šetření zaměřil i na mezinárodní srovnání s referenčními zeměmi. Zeměmi, se kterými nás pojí kulturní či geografické souvislosti nebo svojí velikostí odpovídají České republice.

V dubnu letošního roku Úřad vydal sdělení, ve kterém ukončil šetření, neboť v něm nedospěl k závěru, že by sazby OSA byly výrazně a trvale nad průměrnou výší odměn účtovaných v jiných členských státech EU.

Dále jsme v červnu letošního roku obdrželi stanovisko Úřadu k naší žádosti o schválení navýšení sazeb na rok 2017, v rámci kterého Úřad naší žádosti vyhověl. Doslovná citace:

„Úřad posoudil Vaši žádost dle příslušných ustanovení autorského zákona, zejména ve smyslu čl. II bod 8 novely autorského zákona, a dospěl k závěru, že i přes skutečnost, že některé sazby v Sazebníku 2017 vybírané pro OSA byly navýšeny až o 50 %, tak z podrobného srovnání se sazbami zahraničních kolektivních správců (spravujících obdobná kolektivní práva jako OSA) z osmi referenčních zemí Evropské unie vyplynulo, že výše sazeb OSA se pohybuje spíše při spodní hranici intervalu rozpětí sazeb porovnávaných zemí, a nemohou být tudíž považovány za nepřiměřené. Sazebníku 2017 se vztahuje na všechny uživatele předmětů ochrany stejným způsobem, a není tedy vůči uživatelům předmětů ochrany diskriminační. Ze všech shora uvedených důvodů Úřad vyhověl Vaší žádosti a vydal souhlas s návrhem předložených sazeb Sazebníku 2017 vybíraných pro OSA.“

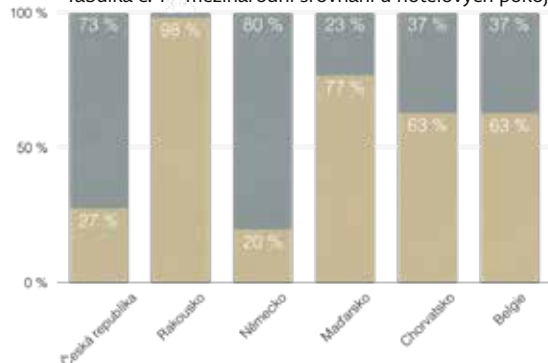
Jsem přesvědčen, že se podařilo prokázat, že míra ochrany práv skladatelů a textařů na území České republiky je v porovnání se

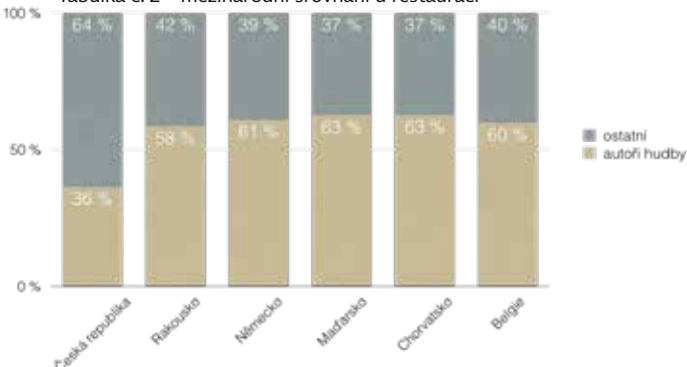
srovnatelnými evropskými zeměmi na spodní hranici. Toto však nelze paušalizovat pro ostatní autorské či jiné umělecké profese. ÚOHS se ve svém zdůvodnění v obecné rovině věnuje sazbám OSA optikou vnitrostátní komparace vůči ostatním autorským právům a právům souvisejícím s autorským právem. Zde si dovoluji uvést mezinárodní srovnání na referenčním vzorku států. Z tohoto srovnání je zřejmé, že v České republice je podíl práv autorů hudby na celkové platbě ze strany uživatelské veřejnosti zdaleka nejnižší.

Inspirativní podzim vám přeje
Roman Strejček

Tabulka č. 1 – mezinárodní srovnání u hotelových pokojů

Tabulka č. 2 – mezinárodní srovnání u restaurací

První číslo magazínu Autor in vyšlo v zimě 2009

Všechna čísla si můžete přečíst na stránce www.autorin.cz

MYSLÍME **NA** HUDBU

WE THINK **OF** MUSIC

OSA - Ochranný svaz autorský
pro práva k dílům hudebním, z. s.

www.osa.cz